

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Репліка

«Хто вони,
ми не знаємо,
але люди
хороші...»

► СТОР. 9

Підсумки

На
інвестиційному
саміті
«пожинали»
вітер

► СТОР. 11

Наболіле

«Яблука дозріли, яблука червоні!»

► СТОР. 12

№ 207 (5207)

П'ЯТНИЦЯ, 4 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Призначено суддю Конституційного Суду

Парламентська хроніка
Ранкове засідання 3 листопада

На початку засідання народні депутати обговорили питання призначення судді Конституційного Суду України за квотою Верховної Ради. Глава парламенту Володимир Литвин повідомив, що відповідно до норм Конституції та законів України підписав подання про обрання на цю посаду Олександра Пасенюка. Представник Комітету Верховної Ради з питань правової політики Володимир Толстенко повідомив, що комітет розглянув подання Голови Верховної Ради та вважає, що О. Пасенюк може бути призначений на посаду судді Конституційного Суду. До того ж він зауважив, що в разі обрання, приведення О. Пасенюка до присяги може відбутися лише після його звільнення із посади Голови Вищого адміністративного суду.

► СТОР. 2

Єврорятівники

Європа хотіла б зміцнювати Європу разом із Грецією, а не без неї. Утім, Євро важливіше. Такий лейтмотив заяв у рамках саміту великої двадцятки, що відбувся у Франції. Після зустрічі із прем'єр-міністром Греції Георгіосом Папандреу, котрий пояснював своє рішення провести референдум з приводу закордонної допомоги, європейські лідери висловили надію, що Афіни все-таки не зійдуть із затвердженого раніше курсу.

«Європа, як і МВФ, не може планувати переведення шостого траншу доти, доки Греція не прийме весь пакет угод від 27 жовтня і доки не буде розвіяно невизначеність щодо результату референдуму», — заявив президент Франції Ніколя Саркозі.

► СТОР. 11

Уряд — заощаджує, чорнобильці протестують. Але не всі

Протестні акції чорнобильців проти скасування пільг ветеранам і ліквідаторам аварії на ЧАЕС тривають. У Кабінеті Міністрів створено робочу групу з розгляду їхніх вимог.

Віце-прем'єр-міністр — міністр соціальної політики Сергій Тігішко нагадав, що в держбюджеті на 2012 рік передбачено збільшення пенсій інвалідам-чорнобильцям на 25 відсотків, але цього, за словами віце-прем'єра, для мітингувальників замало. Мовляв, люди вимагають прийняти зареєстрований у парламенті законопроект, який передбачає підвищення пенсій інвалідам-чорнобильцям до 6—10 тисяч гривень.

► СТОР. 6

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте
у фотوماгазині на сайті
www.golos.com.ua

ПОДІЇ

Вакцинація по-новому

В Україні прийнято новий порядок імунізації населення. Він відрізняється від попереднього календаря профілактичних щеплень і найбільш наближений до європейських стандартів, повідомляє прес-служба МОЗ. Зокрема, скасовано повторну вакцинацію проти туберкульозу в 14 років, а також у 15 років проти паротиту у юнаків і проти краснухи у дівчат.

► СТОР. 6

Кременчуцьке повітря тепер під контролем

Тут почала працювати мобільна лабораторія з контролю за станом забруднення атмосферного повітря.

Автомобіль обладнано енергетичною станцією, яка має змогу автономно працювати протягом трьох годин та оперативно аналізувати викиди кременчуцьких підприємств за сімома показниками: фіксувати оксиди вуглецю, азоту, сірки, суми вуглеців, виявляти рівень альфи та пілу, а також електромагнітні та радіоактивні випромінювання.

— Уже через 10 хвилин дані лабораторних досліджень фіксуватимуться спеціальною комп'ютерною програмою та зберігатимуться на архіваторі, тому підробити їх буде неможливо, — зазначив керівник відділу екологічної безпеки виконкому Кременчуцької міської ради Геннадій Демьохін.

На придбання «розумної машини» з бюджету виділили 800 тисяч гривень. Це третя така лабораторія, раніше схожі з'явилися в Одесі та Львові, інформує наш власкор Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

З биттю проти іноземців

Керівництво національного університету імені Т. Шевченка звернулося до Луганського міського управління міліції з проханням забезпечити безпеку іноземних студентів у зв'язку з нападом скінхедів. Днями біля вузу близько 30 людей у віці від 20 до 25 років у медичних марлевих масках з бейсбольними бітами, скандуючи ксе-

нофобські гасла, розбили кіоск «Шаурма Фастфуд Стамбул». Після погрому ще одного кіоску вони зайшли на територію гуртожитків ВНЗ і влаштували бійку з іноземними студентами. Четверо іноземців одержали струси головного мозку, закриті черепно-мозкові травми й забиття м'яких частин тіла. В одного з потерпілих вкрали гроші й мобільний телефон. На місце пригоди були направлені наряди батальйону патрульної служби, батальйону міліції оперативного реагування «Беркут», державної служби охорони, слідчо-оперативні групи, а також наряди зовнішніх служб. Нині триває досудове слідство, повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.

КОРОТКО

■ Економічно обґрунтована собівартість проїзду в столичному метрополітені становить 2 гривні 65 копійок, заявив начальник київського метрополітену Володимир Сидоренко («Лівий берег»).

■ Голова КМДА Олександр Попов пообіцяв вивезти за 3,5 року небезпечні речовини й відходи (зокрема ті, що містять берилій і ртуть) з територій спеціалізованих підприємств «Радикал» і «Радон» (УНІАН).

■ За 9 місяців 2011 року збитки від приміських залізничних перевезень становлять понад 2,3 млрд. грн., повідомляє прес-служба «Укрзалізниці».

■ В аварійному чи старому стані перебувають 32% теплових мереж і більш як 29% теплопунктів, заявив міністр регіонального розвитку, будівництва й житлово-комунального господарства Анатолій Близнюк («Подрибиці»).

За індексом людського розвитку Україна на 76-му місці з 187 — ООН (УНІАН)

Призначено суддю Конституційного Суду

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
3 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Далі кандидат відповів на запитання народних депутатів. Зокрема, у відповідь на запитання, чи може, на його думку, Конституційний Суд змінювати Основний Закон, він дипломатично сказав, що всі повноваження Конституційного Суду вписано в Конституції. Така відповідь не вдовольнила представників опозиції. Тож Сергій Соболев («БЮТ-«Батьківщина») заявив, що його фракція не підтримуватиме цю кандидатуру.

Постанова Верховної Ради України
Про призначення Пасенюка О.М.
суддею Конституційного Суду України

Відповідно до частини другої статті 148 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**
Призначити Пасенюка Олександра Михайловича суддею Конституційного Суду України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
м. Київ, 3 листопада 2011 року.
№ 3991-VI.

Керівники всіх парламентських фракцій дійшли компромісу щодо процедури розгляду закону про вибори

На нараді керівників парламентських фракцій, яка відбулася під час перерви у засіданні Верховної Ради України у четвер, було досягнуто домовленостей щодо процедури розгляду законопроекту про вибори народних депутатів. Шляхом активного пошуку компромісу під керівництвом Голови Верховної Ради України Володимира Литвина лідери депутатських об'єднань дійшли згоди про створення тимчасової спеціальної комісії з підготовки проекту закону про вибори і направлення до неї всіх законопро-

ектів з виборчої тематики, зареєстрованих у парламенті, для підготовки одного документа до повторного першого читання.

Формування комісії, яка налічуватиме 13 депутатів, відбуватиметься на пропорційній основі. До неї увійдуть п'ять представників фракції Партії регіонів, три депутати від фракції «Блок Юлії Тимошенко-«Батьківщина», два — від фракції «Наша Україна — Народна самооборона», по одному — від фракцій КПУ, Народної партії та групи «Реформи заради майбутнього».

Активісти вимагають не звужувати соціальні права

Учора перед будівлею Верховної Ради України знову відбувалися акції протесту. Активісти — серед яких були представники політичних сил, громадських організацій, а також чорнобильці — вимагали відставки парламенту, скасування всіх нормативно-правових актів, які звужують соціальні права, та чесного виборчого законодавства. Кількість мітингувальників, за різними оцінками, становила дві-три тисячі осіб. Не менше було й правоохоронців. Лише автобусів із силовиками нарахували близько 50.

Розпочиналася акція доволі мирно, проте під час мітингу її учасники так «розпалилися», що зламали огорожу і прорвалися впритул до Верховної Ради, де їх зустрів потрійний кордон «Беркута». Силовики відтіснили протестувальників назад за паркан.

Не обійшлося і без застосування сили. Як повідомили у столичному главному міліції, одного з офіцерів полку Внутрішніх військ МВС України під час прориву через металевий паркан хтось із учасників акції вдарив кастетом у щеле-

тів, із яких 249 підтримали призначення О. Пасенюка на посаду судді Конституційного Суду.

Із заявою від двох фракцій виступив заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко. Він зазначив, що громадськість була шокована словами Президента, сказаними під час розширеного засідання уряду про те, що в Україні йде масова скупка зброї для нападів на органи державної влади. У зв'язку з цим опозиція вимагає, щоб у п'ятницю під час години запитань до уряду Голова Служби безпеки доповів Верховній Раді та народу про те, хто і в яких регіонах скуповує зброю та готується до збройного повстання. Він додав, що опозиція навіть готова з

цього приводу підтримати створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради.

Після цього Верховна Рада перейшла до розгляду законопроектів у другому читанні. У цілому було ухвалено законопроект про внесення змін до Закону «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», який передбачає створення дозвільних центрів обласного рівня. Також у цілому ухвалено законопроект про внесення змін до Закону «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (щодо порядку видачі копій ліцензії). Однак, Ксенія Ляпіна («НУ—НС») у зв'язку з цим зауважила, що якщо сьогодні фізичні особи не зобов'язані отримувати копію ліцен-

зії, то цим законопроектом вони будуть зобов'язані це робити, а це означає, що насправді йдеться не про дерегуляцію, а про подальше регуляторне навантаження. Отож, на її думку, підтримка урядової концепції щодо видачі копій ліцензії означатиме крок назад від регуляторної реформи, бо «копія ліцензії отримуватиметься в тому само порядку і з тими само перешкодами, що й ліцензія». Ще один ухвалений у цілому законопроект про внесення змін до Закону «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» передбачає вилучення із нього таких документів, як свідоцтво про право займатися адвокатською діяльністю та свідоцтво про право

займатися нотаріальною діяльністю.

Народні депутати розглянули та ухвалили 270 голосами в цілому законопроект про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів. Голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики Віталій Хомутинник зазначив, що розробка цього масштабного документа зумовлена необхідністю модернізації митного законодавства. Це, зокрема, пов'язано з тим, що Україна приєдналася до низки міжнародних конвенцій, що регулюють митне оформлення вантажів, та приєдналася до Світової організації торгівлі. Окрім того, у 2008 році Європейський Союз ухвалив нову редакцію Митного кодексу, тож Україні потрібно було узгодити своє законодавство з європейським. Загалом цим документом запроваджується низка прогресивних інструментів щодо митного оформлення.

Народні депутати також внесли зміни до статті 9 закону про лікарські засоби.

Верховна Рада розглянула питання обрання та звільнення суддів.

На початку засідання **головаючий привітав із днем народження народних депутатів Артема Синицю і Василя Чернія.**

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Інші фото
з цієї події шукайте
у фотوماгазині на сайті
www.golos.com.ua.

У ФРАКЦІЯХ

Більшість
готова
погоджувати...

Парламентська більшість готова допрацьовувати з опозицією нову редакцію закону про вибори народних депутатів. Про це заявив на брифінгу лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов. За його словами, нині в парламенті зареєстровано шість законопроектів про вибори. І якщо буде потрібно, зазначив О. Єфремов, більшість готова не приймати рішення сьогодні, а відправити всі законопроекти на доопрацювання, створити тимчасову спеціальну комісію із представників усіх фракцій і погодити цей документ з урахуванням пропозицій депутатів і зауважень Венеціанської комісії.

Коментуючи мітинги під Верховною Радою й чергові спроби, підприємців-пикетувальників увірватися в парламент, лідер фракції спрогнозував: з наближенням виборів таких ситуацій буде виникати дедалі більше, й окремі політичні сили будуть ініціювати такі заходи. О. Єфремов нагадав, що між урядом і представниками підприємців було досягнуто консенсусної згоди, а якщо в підприємців, як і в чорнобильців і афганців, є ще пропозиції або зауваження, закликав їх звернутися до народних депутатів.

ФАКТ

На сьогодні залишаються спірними 42 пункти, зокрема, про змішану виборчу систему, 5-відсотковий прохідний бар'єр, заборону на участь у виборах політичних блоків.

...а опозиція
відкликає
свої проекти

Народні депутати від фракції «Наша Україна — Народна самооборона» Борис Тарасюк, Олександр Чорноволенко та В'ячеслав Коваль заявили на брифінгу про відкликання свого законопроекту про внесення змін до закону про вибори народних депутатів. Проекти народних депутатів передбачали принципи, відмінні від закладених у законопроект від більшості, зокрема, передбачалося залишити пропорційну виборчу систему, зменшити прохідний бар'єр з 3 до 1 відсотка. «Наші пропозиції та зауваження, які ми ще влітку цього року відправили до Міністерства юстиції, не знайшли відображення у законопроекті від більшості, — сказав Б. Тарасюк. Ми вирішили відкликати наш законопроект, бо не бажаємо брати участь у цьому фарсі». Опозиція, за словами депутатів, виступає, зокрема, проти скасування права партіям об'єднуватися у виборчі блоки, повернення до змішаної системи виборів, збільшення прохідного бар'єра з 3 до 5 відсотків.

Про відкликання свого законопроекту про вибори народних депутатів України заявив іще один представник фракції «НУ—НС» Микола Катеринчук. На його думку, треба прислухатися до зауважень Венеціанської комісії, яка вважає, що виборчий закон має бути компромісним між більшістю та меншістю у парламенті, провести широку дискусію в суспільстві стосовно того, за якими правилами обиратиметься наступний парламент.

...але може
піти на поступки

Фракція «БЮТ-«Батьківщина» готова піти на компроміс із провладними фракціями щодо закону про вибори народних депутатів і створити тимчасову спеці-

альну комісію з напрацювання узгодженого законопроекту, заявив на брифінгу лідер фракції Іван Кириленко. «Якщо влада і коаліція хочуть мати новий закон, він має, як того і вимагає демократична Європа, бути написаний спільно з опозицією», — сказав парламентарій.

І. Кириленко розкритикував законопроект від парламентської більшості: «Те, що запропонувала влада у своєму законопроекті, — це не вибори, а призначення наступної Верховної Ради, і призначення щонайменше 300 чоловік однієї політичної сили». Водночас депутат запропонував провести наступні парламентські вибори за чинним виборчим законом, оскільки до виборів залишилося менше року, а будь-які новачі застосовувати вже для подальших виборчих кампаній.

Гостинці
із зарубіжних
мандрів

Ухвалення змін до Митного кодексу стало результатом компромісу між владою та бізнесом, асоціаціями підприємців. Про це заявив в інтерв'ю журналістам голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики Віталій Хомутинник.

Серед основних новацій ухваленного закону депутат назвав надання статусу уповноваженого економічного оператора сумлінним платникам податків: якщо підприємець працює, чесно сплачуючи податки три роки, йому надають особливий статус, і він у режимі «зеленого коридору» може завозити з-за кордону товари, якими торгує. Щодо фізичних осіб теж є певні новачі: зокрема, запропоновано підвищити бар'єр безмитного ввезення в Україну товарів. Сьогодні із зарубіжних мандрів без сплати податків можна привезти додому подарунків чи товарів на суму 200 євро, а в законопроекті цю планку підвищено до 1000 євро.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Народні депутати беруть активну участь у розвитку Донецька

Активну участь у благоустрої та соціальному розвитку міста беруть народні депутати України, заявив донецький міський голова Олександр Лук'яченко.

Зокрема, за сприяння депутата Юхима Звягільського реконструюється дитяча лікарня в Київському районі: вже виконано капітальний ремонт будівлі, придбано сучасну медичну техніку. Крім того, благоустроєно 22 вулиці приватного сектору, де завершено газифікацію та прокладено п'ять кілометрів каналізаційних мереж. Ще двоє обранців — Юрій Чертков та Володимир Вечерко — виступили ініціаторами спорудження 25-метрових плавальних басейнів у Петровському та Куйбишевському районах і допомагають у будівництві.

Міський голова високо оцінив роботу голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Тетяни Бахтеєвої. Народний депутат допомогла залучити кошти для підвищення технічного оснащення обласного клінічного територіального медичного об'єднання. Крім того, голова комітету неодноразово надавала допомогу в проведенні дороговартісних операцій донеччанам.

Ліна КУЩ.

Запорізьку ОДА очолив Олександр Пеклушенко...

Президент України Віктор Янукович 2 листопада своїм указом звільнив Бориса Петрова з посади голови Запорізької обласної державної адміністрації. Таким чином, чутки про відставку Б. Петрова, що поширювалися в області досить тривалий час, справдилися. Звільнення пов'язують зі значним скороченням обсягів інвестицій та гучними скандалами в місцевому осередку регіоналів. Хоча відомо, що Б. Петров сам подав у відставку.

Головою Запорізької обласної державної адміністрації Президент призначив Олександра Пеклу-

шенка. Цю людину на Запоріжжі добре знають. О. Пеклушенко — місцевий. Має вищу освіту. Свого часу

працював інструктором Запорізького обкому Компартії, головою правління Запорізької облспоживспілки. З березня 2002 року — народний депутат України. Перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики. Заступник голови фракції Партії регіонів.

О. Пеклушенко вів у своєму виборчому окрузі активну роботу, допомагаючи людям вирішувати різні життєві проблеми.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

час намагаються впливати на облдержадміністрацію.

Жоден керівник Львівщини протягом останніх років не зміг на сто відсотків сформувати свою команду. Михайлові Цимбалюку теж нав'язали кандидатуру першого заступника, якого він не погоджував. Були спроби лобювати ставлеників олігархів на інші відповідальні посади.

Традиційно від керівника області вимагають поділитися владою з групами впливу. Це буде на перших порах найбільша проблема для голови Львівської ОДА Михайла Костюка.

Богдан КУШНІР.

Львів.

...а Львівську — Михайло Костюк

Учора представили нового голову Львівської облдержадміністрації Михайла Костюка. На зміну генералу міліції Михайлові Цимбалюку прийшов досвідчений господарник, колишній генеральний директор Укрзалізниці.

Михайло Костюк родом із Коломийщини Івано-Франківської області. Закінчив Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту. В 1983 році розпочав трудову діяльність із бригадира Львівської дистанції колії. Протягом п'яти років керував усім колійним господарством України. Працював у Міністерстві транспорту та зв'язку, «Нафтогазі України». З лютого

2008-го — у дирекції Укрзалізниці.

«Це доволі логічний вибір, нейтральна людина, яка не була помічена в якихось політичних справах, — вважає директор Центру вивчення інформаційних проблем території НАН України Петро Жук. — Костюк стикнеться з тим самим, що й Цимбалюк, сильною, жорсткою опозицією. І чи вдасться йому подолати всі перешкоди, залежати-ме від того, кого при-

начить своїми заступниками».

Найбільшою опозицією місцеві політологи вважають не «Свободу», а регіональні бізнесові структури, керівники яких весь

Мітинг об'єднав комуністів і «Свободу»

Розпуск Верховної Ради України та оголошення нових парламентських виборів — таку вимогу висунули в четвер учасники мітингу в Донецьку.

Участь в акції взяли близько двох тисяч осіб. На площі біля пам'ятника Шевченку були прапори та гасла громадських організацій «Союз Чорнобиль», «Ніхто, крім тебе», профспілкових об'єднань, об'єднань підприємців, козацьких організацій, а також Комуністичної партії України і ВО «Свобода». Перед учасниками виступили представники прак-

тично всіх опозиційних сил в області: «Фронту змін», «Батьківщини», Народного руху України та інших.

Організатори акції заявили, що виступають проти «узурпації влади, безпрецедентного розкрадання країни та безконтрольного розпродажу національних багатств олігархічними кланами». «Люди далі не можуть жити за такими законами, тому що ці закони несумісні із життям», — заявила підприємця із Маріуполя Лілія Тихонова.

Ліна КУЩ.

Фото автора.

2 листопада 2011 року на 87-му році пішов із життя

Володимир Володимирович СТАШИС,

видатний вчений юрист у галузі кримінального права та кримінології, дійсний член (академік), один із засновників та академік-секретар відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, іноземний член Російської академії природничих наук, Герой України, заслужений працівник вищої школи України, лауреат Державних премій України в галузі науки і техніки та архітектури, Державний радник юстиції і класу (генерал-полковник юстиції), професор кафедри кримінального права, радник ректора Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни, почесний громадянин міста Харкова.

Володимир Володимирович Сташис народився 10 липня 1925 року в м. Суми. В евакуації під час війни закінчив курси трактористів і працював у колгоспі. На початку 1943 року був призваний до лав Радянської армії. Брав участь у бойових діях на Калінінському, Північно-Західному та Прибалтійському фронтах, комсорт батальйону, який штурмував Берлін і підняв Прапор Перемоги над рейхстагом. Був тричі поранений,

вісім місяців провів у госпіталі паралізованим.

Після закінчення екстерном середньої школи з 1946-го по 1950 р. навчався в Харківському юридичному інституті (нині Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»), де пройшов шлях від студента до професора, першого проректора, академіка Національної академії правових наук України.

Талановитий педагог та вчитель, видатний організатор вищої освіти, який понад 40 років працював першим проректором юридичного університету, був взірцем високого громадянського обов'язку, кристалевого сумління, надзвичайної працездатності, самовідданого служіння ідеалам науки і освіти. Зразковими були ставлення Володимира Володимировича до справи, його

принциповість, скромність, чуйність та доброта. Добро-зичливість, щедрість душі, великий життєвий досвід, різнобічність знання та висока ерудованість завжди поєднувалися з мудрістю, вимогливістю та авторитетом керівника. Усім цим він заслужив любов і повагу викладачів, співробітників, студентів та випускників університету.

В. В. Сташис створив школу харківських вчених у галузі кримінального права, визнану не лише в Україні та країнах СНД, а й далеко за їх межами. Під безпосереднім керівництвом професора В. В. Сташиса було підготовлено більше 30 кандидатських дисертацій, сім його учнів стали докторами юридичних наук, п'ять — академіками НАПрН України.

Співатор прийнятих Верховною Радою України кримінальних кодексів України 1960 р. та 2001 р., численних законопроектів з питань боротьби зі злочинністю, дотримання прав особи у сфері кримінальної юстиції, реформування чинного кримінального, кримінально-процесуального та кримінально-виконавчого законодавства, попередження та розкриття злочинів.

Понад 300 наукових праць, із яких сім монографій, вісім науково-практичних коментарів, чотирнадцять підручників, вісім навчальних посібників з кримінального права, виданих В. В. Сташисом або під його керівництвом, стали настільними книгами для студентів, нау-

кових працівників та практикуючих юристів.

Зусиллями В. В. Сташиса, як першого проректора, Харківський юридичний інститут, починаючи з 70-х років минулого століття, набуває провідної ролі в системі підготовки юридичних кадрів, посідає сьогодні почесне місце серед вищих навчальних закладів України, є відомим далеко за її межами. Понад 76 тисяч студентів отримали за цей час диплом університету.

Після здобуття незалежності він зробив великий внесок у розбудову України як правової, демократичної та соціальної держави. Понад 20 років очолював Науково-методичну комісію з правознавства при Міністерстві освіти і науки України, під його безпосереднім керівництвом були розроблені державні стандарти підготовки юридичних кадрів. Сім років В. В. Сташис очолював Фахову раду, а згодом — Експертну раду з права при Державній акредитаційній комісії України. Академік В. В. Сташис доклав багато зусиль для становлення та розвитку Національної академії правових наук України як потужного центру правової думки, Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності академії.

В. В. Сташис був членом багатьох міжнародних наукових та освітніх організацій в галузі права, запрошувався провідними університетами Європи та світу для читання лекцій.

Держава високо оцінила бойові подвиги та трудові здобутки В. В. Сташиса. Він був нагороджений 10 бойовими орденами і медалями. Герой України з врученням ордена Держави. Отримав ордени Ярослава Мудрого V та IV ступенів. Повний кавалер ордена «За заслуги». Нагороджений орденами Союзу РСР — орден Леніна, Бойового Червоного Прапора, Трудового Червоного Прапора, Олександра Невського, орденами Вітчизняної війни I ступеня та «Знак Пошани», 29 медалями. Від церкви — отримав ордени Святого Георгія, Нестора Літописця, Святого Великого Князя Володимира Великого I ступеня, 2000-річчя Різдва Христового.

Пішла із життя доброзичлива і чуйна людина, яскрава особистість, яка завжди надихала колег власними ідеями та вчинками. У цю скорботну годину широко поділяємо біль рідних та близьких.

Світла пам'ять про видатного вченого та організатора юридичної освіти, педагога, людину широкої душі назавжди збережеться у серцях тих, хто його знав і працював з ним.

В. М. Литвин,
Д. В. Табачник,
В. Я. Тацій,
С. В. Ківалов,
М. М. Добкін,
В. Г. Кремінь,
Г. А. Кернес,
Є. М. Суліма,
П. М. Куліков,
В. П. Тихий,
О. В. Петришин,
С. М. Прилипо,

АКТУАЛЬНО

Юрій МІРОШНИЧЕНКО:

«Реформи, курс на які проголосив Президент, — єдиний механізм, здатний наблизити якість життя в Україні до європейських стандартів»

«Резолюція Європарламенту щодо України — позитивний сигнал для нашої країни і це відверте запрошення до продовження діалогу з ЄС», — прокоментував резолюцію Європарламенту щодо України представник Президента у парламенті, народний депутат Юрій Мірошніченко.

Парламентарій каже, що завдяки реформам намітилася позитивна динаміка у різних сферах суспільного життя. Хоч би що там казали опоненти, але поступово наповнюється бюджет, збільшуються його показники, зростає ВВП тощо.

«У першому пункті резолюції Європарламенту згадується стаття 49 Лісабонської угоди (йдеться про можливість членства в ЄС для країн, що відповідають низькі критеріїв). Як на мене, це свідчить про те, що Євросоюз хоче допомогти Україні в її євроінтеграційних прагненнях, — додав депутат. — Тому принципи завдання, яке ми маємо перед собою поставити і реалізувати вже у грудні (на цьому наголошував і Президент України) — це все-таки підписати Угоду про асоціацію».

Тож перспектива членства України в ЄС, хоч і віддалена, але реально є. Це підтверджує і успішне завершення переговорів про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС, і офіційне запрошення Віктора Януковича відвідати Брюссель для переговорів щодо саміту ЄС—Україна, яке знаходиться в резолюції.

Нагадаємо: 27 жовтня у Страсбурзі Європарламент підтримав об'єднану резолюцію щодо України. У ній було рекомендовано Європейській Комісії зустрітись з Президентом України для відновлення конструктивного діалогу.

«Поглиблення відносин між ЄС і Україною і факт надання Україні європейської перспективи мають велике значення і на користь обох сторін; воно визнає прагнення України відповідно до статті 49 Угоди ЄС, за умови виконання всіх критеріїв, зокрема поваги до принципів демократії, прав людини, фундаментальних свобод і верховенства права», — йдеться вже в першому пункті документа.

При цьому в резолюції є звернення до Ради ЄС і Єврокомісії, аби вони запланували нову зустріч з Віктором Януковичем ще до саміту ЄС—Україна, запланованого на грудень цього року.

Ю. В. Баулін,
А. П. Битяк,
А. П. Гетьман,
Н. С. Кузнецова,
В. К. Мамутов,
Ю. С. Шемшученко,
С. Б. Гавриш,
В. І. Борисов,
М. І. Панов, В. Т. Нор.

Народні депутати України — члени Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією та працівники секретаріату комітету висловлюють щирі співчуття рідним, близьким, колегам з приводу неоправдані втрати — смерті видатного українського правника, доктора юридичних наук, професора, першого проректора Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого», Героя України

СТАШИСА
Володимира
Володимировича.

Вища рада юстиції глибоко сумує у зв'язку зі смертю видатного юриста-науковця і освітянина, радника ректора Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», колишнього першого проректора, Героя України

СТАШИСА
Володимира
Володимировича

і висловлює співчуття рідним, близьким і колегам покійного. Серцем і душею розділяємо ваш біль та горе.

Партія, про яку поки що мовчать рейтинги

У Дніпропетровській області, схоже, дозріла молода політична сила, що заявляє про амбіційні плани створення власної фракції у наступному скликанні Верховної Ради. На чому ґрунтуються їхні амбіції, і які прогнози результатів парламентських виборів-2012, розповів голова фракції партії «Україна Майбутнього» у Дніпропетровській міській раді Сергій ЖУКОВ.

— Чому ви впевнені, що партія «Україна Майбутнього» пройде в наступне скликання парламенту?

— Коли ми тільки починали підготовку до місцевих виборів у 2010 році, про нас ніхто не знав. Була, безумовно, популярність лідера «України Майбутнього» народного депутата України Святослава Олійника. Через два місяці в нас уже було 38 депутатів у радах усіх рівнів у Дніпропетровській області, а Святослав Олійник посів друге місце на виборах голови Дніпропетровської міськради після кандидата від Партії регіонів.

Нині рейтинг «України Майбутнього» у більшості районів області — другий після ПР, а в деяких — ми на першому місці.

— Можливо, ви добре зарекомендували себе на рівні Дніпропетровської області, але цього недостатньо, щоб подолати 4-х або 5%-вий бар'єр на виборах у парламент.

— У цей рік, після місцевих виборів, ми працювали по всій Україні. Зараз наші представництва є скрізь. Мало того, «Україна Майбутнього» — це єдина полі-

тична сила, що справді становить альтернативу режиму, у тому числі «ручній», призначеній опозиції. А наш лідер веде роботу не тільки по всій Україні, зустрічаючись із людьми в Харкові й Житомирі, у Криму й Львові, а й активно налагоджує зв'язки з нашими колегами у Європі.

— Але є ще «Фронт змін», «Свобода», інші партії...

— Для того щоб розуміти тенденції в політиці сучасної України, достатньо дивитися на життя ясно і прямо, а не через призму ЗМІ. Саме завдяки тому, що в нас зареєстровані й працюють усі місцеві організації по Україні, ми знаємо, які реальні справи.

Наведу вам найяскравіший приклад. «Фронт змін» у Дніпропетровську просто йде по наших стопах, хоча відомо, що будь-який плагіат не ефективний. Поки вони вникли, що ми робимо, ми вже зробили, одержали результат і працюємо далі. Проте, після нашого з'їзду, коли була прийнята перша в Україні ідеологічна програма партії, наш лідер Святослав Олійник заявив, що Державне управління справами Президента

ДОВІДКОВО

Сергій Жуков — адвокат, директор адвокатської компанії, з 2009 року — помічник-консультант на громадських засадах народного депутата України Святослава Олійника. Член політичної партії «Україна Майбутнього», голова Дніпропетровської обласної організації політичної партії «Україна Майбутнього». З листопада 2010 року — депутат Дніпропетровської міської ради VI скликання. Голова фракції «Україна Майбутнього». З березня 2011-го — член Наглядової ради Академії митної служби України (м. Дніпропетровськ).

потрібно скасувати, а Феофанію зробити лікарнею для всіх, а не тільки для обраних. Нині, коли в Дніпропетровській області проходить експеримент над людьми, або так звана медична реформа, місцевий «фронтовик» повторює ту саму тезу про Феофанію. Ну, чи не смішно це?

Або, наприклад, рейтинги, що їх подають більшість соціологічних служб. Практично всі вказують на падіння авторитету основних політичних гравців. При цьому зростають цифри у графах «інші партії» і «не визначився». Ось ці інші партії — і є «Україна Майбутнього».

— Чому ви так упевнені?

— Ми систематично проводимо власні соціологічні дослідження й дуже чітко в динаміці бачимо, що наш рейтинг вийшов за рамки статистичної погрішності й становить близько 3,1—3,2 % по Україні.

Інше питання, чому нас не згадують? Просто ми працюємо в умовах бойкоту — бойкоту ЗМІ, бойкоту соціологів. Ми не платимо за включення нас у рейтинги.

Але що дивно: зараз стратегія замовчування щодо нас починає працювати на нас і проти наших опонентів. Ми постійно в контакті з людьми, і вони бачать

результати нашої роботи. Закономірно, що нас запитують, чому ви ініціюєте і проводите місцевий референдум, чому ви допомагаєте людям оспорювати незаконно підвищені тарифи на послуги ЖЕКів, чому підприємці-члени партії допомагають більше, ніж псевдореформи Партії регіонів, але про це — ні слова у ЗМІ?

Зате це саме ті, реальні, що вже зараз існують, 3 % підтримки людей. Саме в цьому суть нашої роботи. Розумні, живі, думаючи люди приходять до нас. І, повірте, їх набагато більше, ніж 20 % населення України. Тобто в нас досить велике поле для зростання.

— Ліберальна ідея, яку ви пропагуєте, у світі знаходить близько 15 % підтримки всіх виборців. І не факт, що саме так буде в Україні...

— Ми врахували історичний момент. Після такого тиску авторитарного режиму в суспільстві логічно формується запит на ліберальну ідею. Люди не хочуть, щоб за них вирішували, де їм жити, що дивитись, як учить дітей. Більшість хочуть і можуть самостійно приймати важливі для себе і своєї родини рішення.

Очевидно, що людина відчуває потребу свободи саме тоді, коли її методично цього позбавляють. І сьогодні в ліберального виборця немає іншого вибору, крім пар-

тії «Україна Майбутнього». Практично в усіх зникли ілюзії з приводу старих політичних еліт. Однозначно видно, що Яценюк і Тягнибок призначені бути лідерами опозиції, вони роблять тільки те, чого від них можуть очікувати на Банковій.

І така ситуація на всіх рівнях. Узяти хоча б місцеву раду в селі або районі. Ви там побачите ту саму картину, що й у цілому по країні. Більшість нині у раді тих, хто стоїть від постійного тиску згори, від того, що їх ненавидить 2/3 села. І є люди, які самі працюють й іншим дають. При цьому не брешуть і не крадуть. Саме такі люди найчастіше приходять в «Україну Майбутнього».

— Яка основна відмінна риса вашої партії?

— Ми дуже чітко бачимо перспективу України. «Перспектива» перекладається з латині як «ясно бачити». Саме ясним, незатямареним поглядом можна побачити майбутнє.

І в нас є абсолютно чіткий план дій, як Україні потрібно розвиватися, щоб процес був прогресивний, а не регресивний. Є люди, об'єднані спільною ідеєю й цінностями — свобода, власність, совість, солідарність. Саме ці люди і втілюватимуть нашу програму для розвитку кожного і країни в цілому.

Інтерв'ю записала
Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

Хто втрачає, а хто знаходить

На Херсонщині регіонали втрачають симпатії виборців, а націоналісти їх здобувають

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

У степовій Таврії ніколи не були сильні націоналістичні настрої — південний схід України із завидною незмінністю підтримував комуністів і регіоналів. Однак нині все йде до того, що саме націоналістам уперше буде віддана помітна частина голосів місцевого електорату, а на наступних виборах в органи місцевого самоврядування вони навіть одержать своє представництво. Про це свідчать усі без винятку анонімі соціологічні опитування, що проводилися останнім часом в області.

Новини на політичній карті

Так, 2,9 відсотка учасників опитування, організованого соціологічною лабораторією регіональної організації Комітету виборців України, заявили, що на виборах віддадуть свої голоси партії «Свобода» (раніше її «симпятиків» було менше одного відсотка). Партія регіонів, за результатами згаданого анкетування, одержала 16,2 відсотка голосів, «Батьківщина» — 15,2 відсотка. Ще більше респондентів — 11,8 відсотка — висловлюються на підтримку «Свободи» у ході щотижневих опитувань найпопулярнішої в Херсоні «проводової» радіостанції «АКС». Відповідно до її рейтингу, «свободівці» міцно закріпилися на третьому місці, і кількість їхніх прихильників продовжує зростати. «Цей процес особливо активізувався влітку, і зараз за цю партію висловлюється дедалі більше учасників опитувань.

Причому Партія регіонів з такою само швидкістю втрачає голоси, з якою «Свобода» їх набирає», — зазначив у розмові з нашим кореспондентом ведучий опитувань, художній редактор радіо «АКС» Сергій Осолодкін.

Невипадкові зміни

Чи випадкова така зміна «палітри» на політичній «карті» Херсонщини? Експерти впевнені, що ні. На минулих виборах знову-таки вперше в історії Херсонщини висуванці від Партії регіонів зуміли сформулювати більшість в обласній раді й визначити політику органу місцевого самоврядування без усяких альянсів з депутатами від інших політичних сил. Таку солідну кількість голосів регіоналам удалося зібрати не так завдяки привабливим гаслам, як тому, що вони зуміли залучити у свій виборчий список відомих і авторитетних керівників регіонального, а то й національного рівня. Для «глибинки» це дуже важливо, бо провінційний виборець орієнтується

передусім на знаних і впливових людей, а вже потім на розходження в ідеології і назвах партій. Однак що було, те за волею пішло: сьогодні «калібр» VIP із фракції Партії регіонів в обласній істотно подрібнішав, і їхній вплив так само істотно зменшився.

Адже із 54 депутатів, що входять до неї, ядро фракції колись становили десять керівників високого рангу, шестеро з яких своїх постів з тих чи інших причин уже позбулися. Так, після скандалу з викриттям рибінспекторів, які «кришували» браконьєрські угруповання, подав у відставку начальник «Херсондержрибохорони» Богдан Артюшик. Звільнені з «Білого дому» заступник голови Херсонської облдержадміністрації Олександр Гонтар, начальник Головного управління праці й соціального захисту населення Євгенія Шиліна. Після реорганізації позбувся посади й голова Держкомітету рибного господарства України Олег Довбиш. Пішла на пенсію ректор Херсонського юридичного інституту Ганна Пономаренко, одержали менш значимі в «табелі про ранги» посади ексначальник Служби автодоріг у Херсонській області Микола Беттер і перший заступник міського голови Херсона В'ячеслав Яременко. І, до речі, процес їхнього відторгнення від влади

розпочався саме кілька місяців тому, коли регіонали на тлі безробіття (в сільських районах на одну нормально оплачувану вакансію припадає по 60—70 претендентів) і низьких зарплат (за їх рівнем Херсонщина перебуває на одному з останніх місць в Україні) стали дедалі відчутніше втрачати голоси виборців.

Зазначте, що всі «відставники» — люди, які мали прямий доступ до «важелів», що дозволяють маніпулювати фінансовими потоками, або працювали у сфері охорони природних ресурсів, що мають для півдня України першо-

рядне значення. Вони відразу перестали «піаритись» у місцевих ЗМІ, їх більше не видно у перших рядах учасників важливих зустрічей, конференцій і мітингів. Загалом, фракція вочевидь «зблякла», і це не могло не позначитися на ставленні виборців.

Де лідери?

Херсонські політологи стверджують: якби вибори в органи місцевого самоврядування Таврії відбулися днями, Партія регіонів зуміла б сформувати в обласній та багатьох районних радах найчисленнішу фракцію. Однак більшості голосів у них не набрала б — для

цього «біло-синім» знову довелося б вступати в різні альянси й шукати союзників серед депутатів від інших партій. Утім, ті ж політологи допускають: у херсонських регіоналів ще вистачає й адміністративного ресурсу, і технічних можливостей для того, щоб зуміти «переломити» ситуацію на свою користь. Однак для цього потрібні не тільки грамотні політехнологи та адміністративний ресурс, а й харизматичні лідери. З якими в них поки що не складається.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Мал. Олексія
КУСТОВСЬКОГО.

Віктор КОРЖ: «Мені не соромно дивитися людям в очі»

ХТО Є ХТО

— Вікторе Петровичу, змінили професію лікаря на політика?

— Я певний час працював головним лікарем фізкультурного диспансеру, а також зі збірними командами Радянського Союзу із велоспорту, волейболу, хокею та національними збірними України з біатлону, легкої атлетики, плавання тощо.

Ми не займаємося політикою, доки політика не починає займатись нами. Події 2004—2005 років зачепили мене. Я побачив велику кількість абсолютно некомпетентних людей, які почали перебудовувати політичну систему та втручатися в безліч професійних напрямів соціального життя. Коли мене облили брудом, то це якимось чином підштовхнуло до політичної діяльності. Від Віктора Януковича я отримав запрошення ввійти до складу його команди.

До речі, я ніколи не відмовлявся від своєї професійної діяльності. Займаюся викладацькою роботою, є віцепрезидентом Національного олімпійського комітету, головою ФСТ «Динамо», президентом Федерації панкратіону тощо. Це — моє життя, від якого не збираюся відмовлятися. Продовжую наукову діяльність. Захистив докторську дисертацію і цього року випустив другу монографію. До друку готується третя — щодо епідеміології та проблем туберкульозу. А ще я очолюю медичну комісію Національного олімпійського комітету та опікуюся Національним антидопінговим центром.

— Зустрічаєтесь з виборцями? Знаєте про проблеми людей із перших уст?

— Активно працюю у своєму виборчому окрузі. Зокрема, в Тульчинському, Немирівському, Тиврівському та Шаргородському районах Вінницької області. Щонайменше раз на місяць туди приїжджаю. Тільки за останній місяць побував на Дні бібліотекаря, Дні працівника освіти, а також відвідав десять загальноосвітніх сільських шкіл. Також брав участь у святкуванні 404-ї річниці Тульчина. Допоміг із святковим концертом, запросив артистів, а також організував товариський благодійний матч за участю зірок радянського та українського футболу Олега Блохіна, Ігоря Беланова, Олександра Заварова, Олексія Михайличенка, Андрія Бала, Валерія Поркуяна.

Нині створюю благодійний фонд і про-

довжуватиму практику позачергових обстежень громадян на селі. Крім того, за сприяння меценатів та фармацевтичних компаній на 4,5 мільйона гривень закупив ліків для соціально незахищених верств населення та людей похилого віку.

— Які законопроекти ви ініціювали?

— За дві депутатські каденції ініціював близько 25 законопроектів. Із них половина стали законами, деякі в роботі, а законопроект про державні лотереї в Україні, який повністю відповідає європейським і світовим стандартам, на жаль, відхилено. Пишаюся й тим, що є автором нової редакції Закону «Про фізичну культуру і спорт», який набрав чинності з першого січня цього року, та співавтором за-

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Віктор Корж, народний депутат п'ятого та шостого скликань від Партії регіонів. Заступник голови Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я. Народився 3 серпня 1957 року в Харкові. Має дві вищі освіти: закінчив Харківський медичний інститут та Київський державний інститут фізичної культури. Майстер спорту міжнародного класу з велоспорту, семиразовий чемпіон України, переможець міжнародних змагань. Працював лікарем, згодом — на керівних посадах у ФСТ «Динамо». З 1982-го по 2005 рік перебував у кадрах МВС, завершив службу у званні генерал-майора міліції. З 2006-го по 2007 рік працював міністром у справах сім'ї, молоді та спорту. У серпні минулого року обраний головою ЦР ФСТ «Динамо» України. Віцепрезидент Національного олімпійського комітету. Президент Федерації панкратіону. Одружений, має двох дітей.

конодавчих актів у сфері охорони здоров'я, зокрема щодо обмеження реклами та вживання алкоголю та тютюну. Мені не соромно дивитися людям в очі і є про що доповісти.

— Що треба зробити, щоб громадянам вчасно та якісно надавали медичну допомогу?

— Насамперед треба змінити систему охорони здоров'я. Без цього підвищити якість медичних послуг неможливо. Реформування розпочалося. Чому так активно й послідовно розказують про реформу? Тому що, приміром, з 2000-го по 2011 рік фінансування галузі збільшилось із 4 до 35 мільярдів гривень, і це жодним чином не вплинуло на підвищення якості послуг. Нинішня система створена за радянських часів. Сьогодні маємо найбільшу кількість ліжок в лікарнях (70 відсотків з яких простояє) та лікарів на душу населення в Європі, які отримують одну з найменших заробітних плат і

мають, на жаль, низький рівень знань. Ці питання лежать на поверхні і їх треба терміново вирішувати.

Дуже багато часу приділяємо створенню нормативно-правової бази, формуванню розвитку фармацевтичної галузі, яка впливає на якість і ціну лікарських засобів. Зокрема, підготовлено законопроект про поетапне запровадження страхової медицини та інші проекти законів, які прийнято або чекають свого вирішення.

— Коли запрацює страхова медицина? Розмов багато, а справа не рухається.

— Інколи кажуть, що ми дуже запізнилися із введенням страхової медицини. По-перше, сьогодні дуже непрості практика впровадження та існування різних страхових моделей медицини. Навіть вивчив-

ті громадян немає розуміння, що заняття спортом — це не розвага, а невід'ємна частина життя будь-якої цивілізованої людини. Сьогодні ми не замислюючись купимо дорогий одяг, навіть машину, яка не по кишені, а знайти гроші на комплект одягу для ранкової пробіжки, на відвідини спортивного клубу або басейну не можемо. Тому треба займатися пропагандою спорту і спортивній громадськості, і ЗМІ. Приміром, я вважаю, що відкриття стадіону «Динамо» в Харкові, який відповідає міжнародним вимогам для проведення футбольних і легкоатлетичних змагань, це — подія. Ми звернулися до ЗМІ і від деяких із них отримали відповідь: нам це не цікаво. Краше розказати про Луїша Фігу, сестер Вільямс, матч Барселони з Лівер-

пульем, а власне спортивне життя нас пересмагає цікавити. Прикро.

У країні немає жодного спортивного каналу, який системно висвітлював би спортивні події. Немає жодного каналу, який пропагував би здоровий спосіб життя. Є численне копіювання західних новин і прославлення закордонного спорту. На жаль, немає ні стратегії, ні тактики, ні державного підходу. Тому нині говорити про докорінне поліпшення в цьому питанні дуже складно. Тішить те, що вже запроваджує новий закон, який сприятиме розвитку фізичної культури і спорту. Сьогодні завершується опрацювання нової державної програми розвитку фізичної культури і спорту, розрахованої на п'ять років, яка передбачає, зокрема, розвиток масового спорту і, найголовніше, будівництво за державні кошти доступної і розгалуженої інфраструктури.

— Чи зможе держава забезпечити повноцінну

підготовку спортсменів до Олімпійських ігор у Лондоні, які відбудуться наступного року?

— Повноцінна підготовка олімпійців уже розпочалась, і всім необхідним вони забезпечені. На жаль, на мою думку, повторити успіх у Пекіні не вдасться, оскільки підготовка олімпійця становить 8—10 років. Саме в цей період у країні відбулося багато подій, які негативно позначились на їхній підготовці.

ПРОГНОЗ

Мій прогноз — 14 медалей на Олімпійських іграх в Лондоні. Це не буде трагедією, але має стати предметом серйозного аналізу, організаційних висновків і перебудови та вдосконалення системних підходів у спортивній галузі.

— У вас особисто вистачає часу для занять спортом?

— Щоранку бігаю по декілька кілометрів. В обідню перерву намагаюся знайти час пограти в теніс чи поплавати в басейні. Є колектив із народних депутатів, з якими раз на тиждень граю в баскетбол. Також маю три професійні велосипеди, але за браком часу дуже рідко вдається на них поїздити. Завжди кажу собі і всім, хто пов'язаний зі спортом: якщо ми не відповідаємо образу людини, яка сповідує здоровий спосіб життя, то нам не треба ні за що агітувати.

— Розкажіть про своє хобі.

— Моє хобі — нумізматики. Збираю монети, асигнації та інші фінансові документи різних часів, пов'язані з історією України. У мене є монети античних часів, початку нашої ери, з Північного Причорномор'я, монети часів Орди та Константинополя, Володимира Великого. Також є коронаційний срібний рубль Олександра I, срібний карбованець 1912 року, випущений в пам'ять 300-річчя царювання дому Романових, карбованці, випущені німецькою владою під час окупації і навіть купоно-карбованці та талони на тютюн, цукор. Для мене — це історичні віхи формування нашої держави. Люблю читати та намагаюся не відставати від музичних подій.

Бесіду вів
Сергій МЕЛЬНИК.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів: народного депутата України Лемзи В.Д.:

Балмаджі Юрія Георгійовича (номер посвідчення 471/04), Волкова Михайла Григоровича (номер посвідчення 471/21),

Зайцева Богдана Олександровича (номер посвідчення 471/31);

народного депутата України Пінчука А.П.:

Ліневича Олександра Станіславовича (номер посвідчення 498/26),

Слепцова Олега Семеновича (номер посвідчення 498/14);

народного депутата України Поліщука О.В.:

Ільяшенко Людмили Михайлівни (номер посвідчення 466/06),

Кіштулинця Родіона Володимировича (номер посвідчення 466/17),

Ляха Миколи Федосійовича (номер посвідчення 466/29),

Подольянка Павла Ілліча (номер посвідчення 466/11),

народного депутата України Пригодського А.В.:

Бурцева Геннадія Єгоровича (номер посвідчення 21/07),

Жарікова Олександра Юліївича (номер посвідчення 21/13),

Ілаша Сергія Федоровича (номер посвідчення 21/08),

Талалай Віри Вікторівни (номер посвідчення 21/12);

народного депутата України Прокопчука Ю.В.:

Добридініка Миколи Мусійовича (номер посвідчення 314/43);

народного депутата України Радовця А.А.:

Білого Андрія Петровича (номер посвідчення 282/26),

Давидова Дениса Арнольдовича (номер посвідчення 282/25),

Копитька Олександра Івановича (номер посвідчення 282/07),

Кравченка Михайла Олексійовича (номер посвідчення 282/13),

Медведева Юрія Вікторовича (номер посвідчення 282/08),

Мороза Анатолія Миколайовича (номер посвідчення 282/23),

Ніколаєнка Віктора Вікторовича (номер посвідчення 282/19),

Романюка Тараса Юрійовича (номер посвідчення 282/11),

Шевченка Петра Яковича (номер посвідчення 282/12);

народного депутата України Степаненка А.А.:

Антошкіна Вадима Костянтиновича (номер посвідчення 521/09),

Ламовацького Василя Івановича (номер посвідчення 521/03),

Отиська Олега Олександровича (номер посвідчення 521/20);

народного депутата України Триндюка Ю.Г.:

Сивокозова Віктора Олександровича (номер посвідчення 259/22);

народного депутата України Шемчука В.В.:

Зубаревої Марії Анатоліївни (номер посвідчення 364/17),

Клименка Богдана Вадимовича (номер посвідчення 364/07),

Кліменка Вадима Вадимовича (номер посвідчення 364/08);

народного депутата України Грицака В.М.:

Гарбарука Сергія Миколайовича (номер посвідчення 98/14);

народного депутата України Куровського І.І.:

Вострова Володимира Олександровича (номер посвідчення 240/07),

Кравченка Миколи Степановича (номер посвідчення 240/11),

Марченка Валерія Анатолійовича (номер посвідчення 240/20),

Олексієнко Олени Віталіївни (номер посвідчення 240/18),

Сущенко Наталії Миколаївни (номер посвідчення 240/05),

Шахматової Тетяни Анатоліївни (номер посвідчення 240/09);

народного депутата України Пилипенка В.П.:

Валаяєвої Анастасії Василівни (номер посвідчення 469/33);

Управління кадрів.

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Полохала В.І. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів: Волинця Павла Яковича (номер посвідчення 225/03), Гаврищенка Володимира Івановича (номер посвідчення 225/25), Гармаша Олександра Олександровича (номер посвідчення 225/23),

Дем'яненка Олександра Володимировича (номер посвідчення 225/10),

Дзюби Вячеслава Григоровича (номер посвідчення 225/19),

Злотківського Миколи Мироновича (номер посвідчення 225/07),

Злотківського Олександра Миколайовича (номер посвідчення 225/26),

Зомбика Тараса Володимировича (номер посвідчення 225/29),

Лі Артура Костянти-

новича (номер посвідчення 225/08),

Лозинського Василя Івановича (номер посвідчення 225/21),

Марушача Володимира Тимофійовича (номер посвідчення 225/09),

Марчука Богдана Миколайовича (номер посвідчення 225/31),

Накрийка Василя Івановича (номер посвідчення 225/20),

Нечкалюка Руслана Дмитровича (номер посвідчення 225/32),

Петруся Миколи Ми-

колайовича (номер посвідчення 225/22),

Пирожука Романа Миколайовича (номер посвідчення 225/01),

Полохала Дмитра Юрійовича (номер посвідчення 225/28),

Полохало Анастасії Ігорівни (номер посвідчення 225/13),

Самойленка Сергія Олександровича (номер посвідчення 225/05),

Сліпченко Катерини Віталіївни (номер посвідчення 225/14),

Ступака Сергія Кос-

тянтиновича (номер посвідчення 225/15),

Тарана Сергія Вікторовича (номер посвідчення 225/16),

Третякова Юрія Вікторовича (номер посвідчення 225/24),

Франчука Олега Геннадійовича (номер посвідчення 225/17),

Широкова Анатолія Івановича (номер посвідчення 225/18),

Юрченко Тетяни Анатоліївни (номер посвідчення 225/27).

Управління кадрів.

Прикордонники Чопського загону на Закарпатті затримали групу незаконних мігрантів 19—23 років — незвані гості із Сомалі ховалися в очереті біля річки Тиса, *повідомляє інформажентство УНН*

З Чернігівщини вивезено для утилізації чергову партію непридатних пестицидів. Зокрема, з Менського району відправили 39 тонн «отрути», а з Городнянського — 20,3 тонни, *повідомляє наш власкор Сергій Павленко*

Уряд — заощаджує, чорнобильці протестують. Але не всі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Днями Тігіпко заявив про проблеми з громадянами, які відсудили свої чорнобильські пенсії. Віце-прем'єр навів приклади: чорнобильці першої групи інвалідності — до 30 тисяч гривень, другої — до 24 тисяч, третьої — до 17 тисяч гривень. Такі рішення третьої влади соціальний міністр назвав корупційними й пообіцяв розібратися в цьому. Він нагадав, що в Пенсійному фонді не передбачені кошти для виплати пільг за чорнобильськими пенсіями, які відсуджують люди.

Нагадаємо, у червні цього року набули чинності зміни до бюджету країни на цей рік, згідно

З ІСТОРІЇ ПИТАННЯ

У 2007 році Конституційний Суд України ухвалив рішення, згідно з яким у чорнобильців, дітей війни та інших категорій населення з'явився реальний шанс домагатися виплат у повному обсязі через суд.

з якими було вирішено фактично виплачувати пенсії чорнобильцям, дітям війни та військовослужбовцям за рахунок коштів Пенсійного фонду України. Але оскільки грошей ПФ на всіх не вистачить, Кабмін уповноважили встановлювати розміри цих пенсій «у ручному режимі». Так, згідно з «чорнобильським» законом доплата за проживання в зоні була б у розмірі однієї мінімальної заробітної плати. Тепер же вона становить 5 гривень 20 копійок...

Юрій Гавриличко, експерт Фонду громадської безпеки, так прокоментував ситуацію «Голосу України»:

— «Чорнобильський» закон було ухвалено 2001 року. За весь час

жодного разу люди не одержали в повному обсязі все, що він гарантує. Коли ухвалювали цей документ, ніхто не підрахував, у що він обернеться бюджету. Пільговиків виявилось більше, ніж тих, хто справді брав участь у ліквідації аварії.

Наприклад, на харчування дітей-чорнобильців виділяються мільйони гривень. Більше, ніж на лікування ліквідаторів. Ми підрахували, що на всі прописані у законі пільги й гарантії для чорнобильців цього року необхідно було 70 млрд. грн. Грошей у бюджеті немає. От і намагаються в ручному режимі врегулювати соціальний захист, урізавши виплати.

Експерт дивується, звідки віце-прем'єр взяв цифру «30 тисяч», говорячи про пенсії чорнобильців.

А от глава Всеукраїнської громадської організації «Союз Чорнобиль України» Юрій Андреев в інтерв'ю нашій газеті

підтвердив цю інформацію. Він повідомив, що такі суми деякі чорнобильці дійсно одержали через суд. Саме вони й пікетують парламент з вимогами не позбавляти їх цих виплат. За словами співроз-

мовника, до цієї категорії належать близько 14 тисяч людей. А більшість із 105 тисяч інвалідів-чорнобильців одержують середню пенсію в 1600 гривень. — Рішення судів, звичайно, виконувати тре-

ба. Але не за рахунок інших, — вважає Юрій Андреев. І сподівається, що влада знайде компроміс у вирішенні цього питання.

Ольга ВІТЕР.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вакцинація по-новому

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Крім того, у новому профілактичному календарі розширено перелік рекомендованих щеплень. Зокрема, до вже існуючого списку інфекцій, що містить щеплення проти гепатиту А, гепатиту В, грипу, пневмококової інфекції та захворювань, для імунопрофілактики яких існує вакцина, зареєстрована в Україні, додано коклюш (раніше це було обов'язковим щепленням тільки

для дітей), краснуха (для дорослих), епідемічний паротит (для дорослих), кір (для дорослих), менингококова інфекція (для дітей і дорослих), папіломавірусна інфекція, ротавірусна інфекція.

Зміни стосуються і розділу «Щеплення за станом здоров'я». Так, збільшився перелік вакцин, які можуть використовуватися для щеплень проти пневмококової й менингококової інфекцій.

Ще одним нововведенням при проведенні профілактичної вакцинації є оформлення письмової «Згоди на збір та обробку персональних даних». Таку практику застосовують у багатьох країнах Європи. Це потрібно для того, щоб як і раніше використовувати отримані дані для ведення медичної звітності, не порушуючи вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Вл. інф.

На ліквідацію наслідків зсуву виділили 100 тисяч гривень

У Дніпропетровську тривають роботи з ліквідації зсуву, що спричинив руйнування в одному з гаражних кооперативів. Для цього за вказівкою міського голови Івана Куліченка зі спеціального фонду міськради виділили 100 тисяч гривень. На місці події працюють фахівці ГУ МНС у Дніпропетровській області, управління служб міської ради, аварійні бригади ДКП «Дніпроводоканал», ВАТ «Дніпрогаз» і «Дніпрообленерго». Для прове-

дення розчищення засипаних гаражів підготовлено більш як 20 одиниць техніки. За попередньою інформацією ГУ МНС України в Дніпропетровській області, зсув пошкодив підземний водопровід, але водопостачання прилеглих житлових будинків не переривалося.

Відбулося також позачергове засідання комісії міськради з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Було вирішено,

крім ліквідації наслідків, провести також роботи зі зміцнення схилів балки.

Як раніше повідомлялося, у Дніпропетровську стався зсув, що засипав кілька гаражів і склад меблів в одній з балок. На щастя, ніхто не постраждав, але завдано значних збитків майну громадян.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

На знімку: щойно витягнутий з-під завалу автомобіль.

Фото ІА «Міст-Дніпро».

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

У Луганську реалізують проект з навчання студентів-інвалідів

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка реалізує повномасштабний проект з навчання людей з інвалідністю. Наразі у вузі триває перебудова та переобладнання навчальних приміщень, розробляються нові методики, готуються кадри. За словами проректора ЛНУ Олександра Бабичева, в університеті 250 студентів з особливими освітніми потребами. Головна особливість — всі вони навчаються в загальних групах, зі звичайними студентами. Тому важливо, щоб педагог умів працювати з різними категоріями учнів. Дану проблему вирішує відділення реабілітації ЛНУ. Це науково-практичний центр, де спільно працюють чотири профільні кафедри: психології, соціології, дефектології та психокорекції, а також кафедра фізичної реабілітації.

Голова Луганської обласної молодіжної громадської організації «Асоціація молодих інвалідів Східного Донбасу—Схід» Тетяна Баранцова звертає увагу на те, що раніше Міжнародний університет розвитку людини намагався створити такі умови для навчання, але «до них не пішли студенти». Що ж стосується Луганська, то програма навчання таких студентів була прийнята тільки влітку, але вже, крім луганських студентів, в університеті навчається молодь з інвалідністю із Дніпропетровської, Донецької, Харківської областей і Криму». Наступного року географія розшириться. Зокрема, інтерес до навчання в ЛНУ сьогодні виявляють жителі західних регіонів України.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Учень «порізав» однокласника

1 листопада у приміщенні школи №19, що в Садгорі, на перерві між уроками між учнями виникла суперечка.

Під час конфлікту 15-річний учень 9 класу завдав своєму однокласнику ножове поранення у спину. Унаслідок цього потерпілого з непроникаючою подвійною різаною раною спини госпіталізовано до дитячої об-

ласної клінічної лікарні. За цим фактом триває ретельна перевірка.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

ЦИФРА
Більше мільйона гривень

заборгували комунальному підприємству «Реклама» Житомирської міськради 26 операторів зовнішньої реклами. Один із них винен 276 тисяч ще з липня минулого року, є й такі, хто боргує по 100—200 тисяч. На п'ятьох контрагентів подано позови до суду або за результатами судового розгляду вже надіслано листи до виконавчої служби. Директор КП «Реклама» Володимир Шуст заявив, що його підприємство не буде розглядати заяви, надавати дозволи або продовжувати їх, доки борги не будуть погашені. До оприлюднення реальної ситуації у цій сфері спонукали самі підприємці, які звинуватили міську владу в намаганні перерозподілити ринок реклами.

Олексій КАВУН.

Вандали пошкодили пам'ятник

У селищі Тягинка на Херсонщині невідомі зловмисники спотворили монумент на честь загиблих у Велику Вітчизняну земляків (він значиться в охоронному реєстрі як пам'ятник архітектури районного значення).

Вандали віддерли та викрали декоративну мідну пластину, що закривала підніжжя конструкції. Міліція Бериславського району області не сумнівається, що конструктивний елемент пам'ятника вкрали з ціллю здати на брухт, тому перевіряє Тягинку та сусідні населені пункти в пошуках неле-

гальних пунктів прийому металу. Однак невідомо, в який саме період часу було здійснено злочин — стан пам'ятника тривалий час ніхто не перевіряв. Це ускладнює пошуки зловмисників.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Чиновника покарали за співпрацю з приватним підприємством

Начальника управління економіки Тернопільської облдержадміністрації оштрафовано за корупційні діяння. Відповідно до рішення Тернопільського міськрайонного суду конфіскації підлягають усі доходи, отримані держслужбовцем від діяльності у приватній фірмі. Органи прокуратури встановили, що, перебуваючи на державній службі, посадовець заснував приватне підприємство «Консалтингова науково-виробнича компанія «Консалт-інвест» і входив до складу його правління. Співробітництвом з приватними структурами «грішать» чимало чиновників. Здебільшого вони це вдало маскують. Кому не вдається — стають корупціонерами.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Згадай воєнні роки

Майже триста світлин часів фашистської окупації 1941—1944 років можна побачити на фотовиставці «Ковельщина у вогні», організованій у місцевому історичному музеї.

На знімках — вулиці міста з гітлерівськими офіцерами, готова до бою військова техніка, руїни кварталів. З особливою ретельністю окупанти фіксували підбиті радянські літаки, танки, гармати, убитих червоноармійців. Оскільки цей важливий історичний вузол німці обороняли з особливою затятістю майже чотири місяці, то період їх тимчасового перебування в Ковелі знайшов найбільш широке відображення. Є схеми боїв, фото оборонних споруд на підступах до міста, розвантаження техніки із залізничних платформ, зокрема відомих танків «Пантера» та «Тигр»...

На виставці представлені копії знімків з німецьких архівів. Працюватиме вона до 30 листопада.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Лампи
утилізують
бюджетним
коштом?

Як бути з відпрацьованими 230 тисячами люмінесцентних ламп із ртуттю, що зберігаються на території Шубківської сільської ради Рівненського району, вирішували фахівці-екологи, а також представники місцевої, районної та обласної влади. Лампи збирало приватне підприємство, яке не змогло їх утилізувати, бо на це потрібен майже мільйон гривень. Як пояснив перший заступник голови Рівненської ОДА Анатолій Юхименко, утилізувати відходи таки доведеться, адже вони становлять загрозу довкіллю. Оскільки ліцензія приватного підприємства на зберігання ламп закінчується, вони можуть стати нічийними. Кошти на їх утилізацію варто виділити з обласного бюджету. Такої думки і члени техногенної комісії ОДА.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

На Луганщині
прикордонники виявили
півкілометровий трубопровід

Підпільний трубопровід для перекачування пального через державний кордон виявили прикордонники відділу «Свердловськ» на Луганщині. Щоб викопати пластикову

ФОТОФАКТ
У Києві відбувся «Один день 33-го. І жа голодомору». В рамках презентації першої збірки оповідань для дітей про голодомор «Зернятко надії» діти пригостили стравами, які вживали українці в 1932–1933 роках.

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Затримали крадіїв автомобільних номерів

Співробітники карного розшуку затримали трьох чернівчан, які займалися викраденням державних номерних знаків з автомобілів буковинців. Два рідні брати, 19 та 24 років, та їхній 25-річний спільник уже мали кримінальне минуле. Наймолодший учасник групи був судимий за збут наркотиків, його брат — за крадіжку, а 25-річний хлопець — за розбещення неповнолітніх.

Як повідомив під час прес-конференції начальник УМВС України у Чернівецькій області Микола Харабара, нині їх підозрюють у викраденні 90

номерних знаків. Скручені номери група реалізовувала по 10 євро перевізникам, які переправляли їх у Іспанію, Португалію та Італію, де продавали вже по 100 євро нашим заробітчанами. Останні чіпляли їх на свої придбані за кордоном автомобілі, виготовляли «ліві» тех-

паспорти і не сплачували у такий спосіб податки, передбачені законодавством країн перебування. Нині правоохоронці працюють над виявленням каналу, яким вказані номерні знаки переправляли за кордон.

Сергій СУЛИМА.
Чернівці.

Подільський «кутюр'є»
постане перед судом

Приватний підприємець протягом трьох років виробляв та переправляв залізницею за допомогою провідників до Росії весільні сукні. Розрахунки здійснювали у доларах за допомогою систем міжнародних грошових переказів. Прибуток, за підрахунками податківців, становив 650 тисяч доларів, проте бюджету не перепало ні копійки. Під час обшуків у цеху, де виготовлялись сукні, було вилучено чорнову бухгалтерію, яка під-

тверджує проведення тіньових валютних операцій та приховування їх від оподаткування. В ході перевірки на митниці потяга Хмельницький—Москва у провідників вилучено майже півсотні незадекларованих суконь вартістю 160 тисяч гривень. За умисне приховування валютної виручки в особливо великих розмірах стосовно підприємця порушено кримінальну справу.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Котельні вироблятимуть
і тепло, і електроенергію

У Запорізькій міськраді презентували техніко-економічне обґрунтування спільного проекту концерну «Міські теплові мережі» та Європейського банку реконструкції і розвитку. Програма співпраці передбачає спорудження в Запоріжжі за кредитні кошти банку (12 мільйонів євро) трьох когенераційних станцій на базі котельень концерну. За словами міського голови Олександра Сіна, заплановано також встановлення в житлових будинках приладів обліку

та регулювання подачі тепла. Для цього Запоріжжя додатково отримає грант на суму не менш як 3 мільйони євро.

Усі три когенераційні станції може бути введено в експлуатацію вже на початку 2014 року. Концерн «Міські теплові мережі» вироблятиме електроенергію не лише для власного споживання, а й для потреб комунального підприємства «Водоканал».

Віктор
ПЕСИГЛОВЕЦЬ.
Запоріжжя.

Вшанували митців

Влада запросила миколаївських художників до облдержадміністрації на офіційні урочистості з нагоди 40-річчя від дня утворення Миколаївської обласної організації Національної спілки художників України. Головною окрасою актовій зали був мольберт із незакінченою роботою, яка у майбутньому має стати шедевром.

До цієї дати готувалася задалегідь. Річ у тім, що в рамках ювілейних заходів митці мали можливість презентувати свої роботи, беручи участь в акції «Портрет сучасного миколаївського художника». Виставки їхніх картин та репродукцій організовувалися не лише у виставкових залах, палацах і будинках культури, вищих навчальних закладах, загальноосвітніх школах, закладах соціальної сфери, а й на вулицях та у скверах міста. Такі виставки були проілюстровані фотографією самого худож-

ника та інформацією розповіддю про його творчий шлях. До того ж 30 миколаївських митців брали участь у всеукраїнських виставках.

Загалом Миколаївська обласна організація об'єднує 61 художника, а полотно миколаївських митців виставлені у багатьох країнах світу — від Америки до Китаю.

За 40 років існування членами Ми-

колаївської обласної організації Національної спілки художників України були 88 митців. Серед найвідоміших в Україні робіт миколаївців — чудовий музей

Суднобудування і флоту, дитяче містечко «Казка», монументальний комплекс «Солдат» у Новій Одесі, відомі скульптури О. С. Пушкіна, Святого Миколая, а

також візитівка зоопарку — скульптура «Мауглі».

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.
Фото автора.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...вилучено боєприпаси

Співробітники черкаського управління СБУ припинили діяльність «чорного» археолога, котрий проводив несанкціоновані розкопки у місцях Корсунь-Шевченківської битви.

У правопорушника виявлено авіаційний кулемет, дві гвинтівки, чотири обрізи, 30 артснарядів, 11 гранат та інші боєприпаси часів Другої світової війни. Тепер 30-річному чоловікові за зберігання вогнепальної зброї загрожує позбавлення волі терміном від двох до п'яти років.

Лілія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

...в школу привезли...
артилерійський снаряд

Набираючи вугілля на складі школи в селі Нападівка Калинівського району, що на Вінниччині, кочегар нашттовхнувся на металевий предмет. Діставати його не став, бо побачив, що з палива стирчить щось схоже на артилерійський снаряд. Фахівці управління МНС, які прибули на місце пригоди, підтвердили припущення.

У цей час у школі тривали уроки. Учні вчителів одразу евакуювали з приміщення. Вивезли снаряд часів минулої війни наступного дня. Фахівці вибухотехнічного загону знешкодили його за селом у безпечному місці.

За словами директора школи, вугілля придбали у райцентрі на паливному складі. Яким чином небезпечний предмет опинився у паливі, навряд чи вдасться встановити. Як кажуть у школі, крайнього шукали б тоді, коли б воруноло, а так...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

...хворим пожертвували
понад 170 тис. грн.

Івано-Франківська обласна дитяча клінічна лікарня отримала медичне обладнання для лікування хворих на цукровий діабет, — п'ять комплектів інсулінової помпи та систему безперервного моніторингу глюкози. Гроші на це обладнання — понад 230 тис. грн. — зібрані під час Всеукраїнської благодійної акції «Серце до серця». В області вона проходила з 1 по 15 травня. Обов'язки волонтерів на себе взяли учні шкіл, студенти, працівники соціальних служб та медики. Прикарпатці пожертвували понад 170 тис. грн. на допомогу дітям-діабетикам. А загалом в рамках акції, яка проводиться з 2006 року, для області закуплено та передано медичного обладнання на загальну суму понад 748 тис. грн.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

...наш рис без «хімії»

У Херсонській області на фінішну пряму виходять «білі жнива»: аграрії зібрали вже понад 49,9 тисячі тонн рису, або 91 відсоток від очікуваного врожаю. Його передбачувані обсяги (близько 50—55,5 тис. тонн) поки що не можуть забезпечити регіональні потреби, однак з кожним роком частка вітчизняної продукції на місцевому ринку зростає. Відбувається це і за рахунок збільшення площ під перспективною культурою, і за рахунок застосування нових технологій. Заступник начальника Головного управління агропромислового розвитку Херсонської ОДА Олексій Згірін каже, що за останній рік площа рисових плантацій краю збільшилася з 7,9 до 8,2 тисячі гектарів, а їхня врожайність зросла з 55,9 до 67,7 центнера з гектара, що можна вважати рекордом останніх років.

У доступності вітчизняного продукту на внутрішньому ринку вкрай зацікавлені не тільки виробники, а й споживачі: по-перше, закордонний рис у півтора-два рази дорожчий за місцевий. По-друге, імпортний часом насичений усякою «хімією», а той, що виростили на півдні України, — екологічніший. Це підтверджують і експерти. Начальник відділу гігієни харчування санепідемслужби Херсонщини Олександр Тур підсумовує: «СЕС у таких районах вирощування цієї культури, як Скадовський та Каланчацький, в обов'язковому порядку проводить аналіз проб вирощеного рису нового врожаю на вміст пестицидів і нїтратів. У всіх випадках вони не тільки відповідають нормі, а ще й перебувають у межах «нижньої межі» припустимого рівня».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

До 5 листопада в Чернівцях гостюватимуть учасники акції «Україна очима редактора», організованої Українським журналістським фондом. З місцевим колоритом, досягненнями, перспективами і проблемами познайомляться 30 журналістів друкованих видань із різних регіонів країни, *інформує наш власкор Сергій Сулима*

Три мільйони тонн зерна зібрали цьогоріч хлібороби Кіровоградщини. Це один із найвищих урожаїв в області за останні роки, *передає наш власкор Лариса Романюк*

Без жодної гривні оновили весь трамвайний парк

ТРАНСПОРТ

Особливість вінницького трамвая не тільки в тому, що він один із найстаріших у державі, — протягом майже ста років пасажирів у місті над Південним Бугом перевозять у вагонах іноземного виробництва.

У 2013-му в Вінниці відзначатимуть століття від часу експлуатації в місті першого трамвая. Чи не найкращим подарунком до ювілею для пасажирів стала поява на всіх маршрутах комфортабельних вагонів зі Швейцарії. Загалом протягом останніх років Вінницьке трамвайно-тролейбусне управління отримало 103 такі вагони двох типів — «Міраж» і «Карпфен». До того ж не витративши на них жодної гривні. Як це вдалося вінничанам?

Цюрих вітає Вінницю

Усі ці вагони раніше використовували для перевезення пасажирів у швейцарському Цюриху. Як вони опинилися в місті над Південним Бугом? Про це розповів начальник підприємства «Вінницьке

долучилася до цього курсу. Поки інші розмірковували, чи потрібні їм вагони, які вже були в експлуатації, ми поїхали до Швейцарії, щоб подивитися, в якому вони стані. Їх технічна готовність була краща, ніж у вагонів, які ми експлуатували. До того ж матеріально-технічна база нашого підприємства давала змогу ремонтувати й переснащувати вагони. У цьому швейцарці мали можливість переконатися після того, як побували у Вінниці. Ми запросили їх до себе. Розповіли про свої плани повністю оновити вагони. Вони побачили, що в цьому є потреба. Головне, на мою думку, відчули наше бажання плідно співпрацювати у цьому напрямі. Тому перемогли в конкурсі швейцарці неспроста віддали вінницькій владі й електротранспортникам міста над Південним Бугом.

60-х років, другі — кінця того самого десятиліття. Незважаючи на це, вони комфортніші й надійніші в експлуатації порівняно з тими, які використовували раніше. Це думка не лише фахівців. Важливіше, що те саме стверджують пасажирів. Пунктуальні швейцарці спеціально приїздили до Вінниці, щоб побачити, як працюють їхні вагони. Що побачили? На всіх п'яти маршрутах містини курсують тільки вагони привабливого білого-лубого кольору. На деяких із них є написи: «Цюрих вітає Вінницю». Представники муніципалітету Цюриха, а також фахівці електротранспорту з альпійської держави об'їздили всі п'ять маршрутів. Це ще один приклад відповідального ставлення до справи. Здавалося б, який їм клопіт після того, як їхні трамваї тепер експлуатують у зовсім іншій країні. На запитання, чому вони продовжують цікавитися вагонами, гості недвозначно відповіли: «Це наш престиж, маємо турбуватися про нього завжди».

До речі, так само дотепер цікавляться своїми вагонами німці. Перші вагони, які майже сто років тому прогуркотіли вулицями

допоміг у цьому ветеран електротранспорту з Естонії. «Ми давно листуємося з естонцями, — каже керівник вінницького клубу любителів електротранспорту «1000 міліметрів» інженер за фахом Олег Матюхов. — Дізналися, що він раніше не раз бував у нашому місті. На підтвердження навіть надіслав фото 1978 року. На ньому зображено трамвай на вулицях Вінниці, за кермом якого член нашого клубу Вацлав Черницький. Естонець «скинув» по електронці таблицю світової класифікації електротранспорту, а також знімки деяких марок старих трамваїв. Серед них є дві фотографії трамвайного вагона серії «Nivelles». Їх виробляли в Бельгії починаючи з 1911 року. У народі такі вагони називали «Пульман». Саме завдяки цим світлинам удалося встановити, який саме вагон ми розшукали в лісі на території піонерського табору».

Про цей вагон члени клубу дізналися від начальника трамвайно-тролейбусного управління Володимира Бугайчука. «Якось Володимир Іванович сказав, що в лісі під Вінницею на території колишнього піонерського табору підприємства є старий вагон, — продовжує Олег Матюхов. — На його думку, це міг бути вагон із старих трамваїв С-900. Їх виробляли у 30-х роках у Києві, на Дарницькому вагоноремонтному заводі. Декілька таких вагонів працювало і в нашому місті...» Після детального огляду вагона припущення спростував найстаріший член клубу, водій трамвая з 35-річним стажем Вацлав Черницький. Він добре пам'ятає трамваї С-900, тому одразу сказав, що знайдений — іншої серії. Розвіяти всі сумніви, як уже згадувалося, допомогли знімки вагонів «Nivelles», отримані з Естонії.

«Бельгійця» привезли з Одеси

В архівних матеріалах члени клубу з'ясували, що «бельгійця» доставили до Вінниці з Одеси після того, як там перейшли з вузької колії на широкую. «Пульман» вінничанам служив довго, його не списували вже тому, що мав місткий салон. Ним перевозили пасажирів до середини 60-х років. Потім ще деякий час використовували на службі колії. Збереглася інвентаризаційна відомість, де сказано, що у 1970 році вагон перевезли на територію піонерського табору і пристосували під побутове приміщення.

З часом він втратив свій первинний вигляд. Проте є деталі, що підтверджують ідентичність з «Пульманом». Найперше — рама, вона не така, як в інших трамваїв. Збереглися вхідні двері, дерев'яна стеля з дугами, повзунком для шнурів. Як пояснили співрозмовники, двері у вагоні відкривав водій вручну, приблизно за таким принципом, як відкриваються ніші штори-жалюзі на вікнах. Для сидіння було встановлено лавки вздовж вагона. Загалом у Вінниці було п'ять трамваїв, виготовлених на заводі «Nivelles». Залишився один. Члени клубу пропонували керівництву підприємства «Вінницьке трамвайно-тролейбусне управління» відновити раритет. Однак навряд чи вдасться це зроби-

Такий вигляд має нині 100-річний вагон бельгійського виробництва, який віднайшли під Вінницею члени клубу любителів електротранспорту.

ти. Вагон дуже ветхий. І деталі до нього знайти неможливо... До ювілею планують відновити ще один раритетний вагон, на який досі приїжджають подивитися навіть з-за кордону.

Німці їдуть до нас, щоб подивитися на свої старі трамваї

— Першими трамваями у Вінниці були німецькі вагони MAN, а пізніше з Німеччини прийшла нова серія вагонів «Гота», — продовжує згадувати Вацлав Черницький. — Нині зберігся єдиний із них цієї марки. Він стоїть на запасній колії біля колишнього хімзаводу. Це вагон 1957 року випуску. Хочемо відновити його до ювілею трамвайного руху. Нас підтримує в цьому керівництво підприємства.

Найбільше таких вагонів експлуатували у 80—90-х роках минулого століття. Відтоді й дотепер до Вінниці їдуть гості з Німеччини. «Я не раз супроводжував їх, тому добре знаю про це, — продовжує Вацлав Черницький. — Переважно це ветерани електротранспорту. Вони, як діти, тішаються, коли сідають у свої старі трамваї, фотографуються, для них організовують екскурсію на підприємство...»

Керівник клубу Олег Матюхов нагадує, що в серпні нинішнього року з такою самою метою приїжджали троє любителів електротранспорту з Німеччини. «Через Інтернет дізналися про наш клуб, розповіли, що так само цікавляться історією електротранспорту, як і ми, напросилися в гості, — продов-

жує Олег Матюхов. — Другого серпня ми зустріли їх у Вінниці. Показали місто, проїхалися швейцарськими трамваями. Головний інженер ТТУ ознайомив їх з підприємством і з тим, як працюють на ньому робітники. Але найбільшу цікавість викликав старий німецький вагон марки «Гота». Хоч він, як то кажуть, не має товарного вигляду, але німці повторювали «гуть!», хвалили нас, що не порізали на металобрухт. Гості не приховували задоволення, коли почули, що плануємо відновити його, пообіцяли приїхати на 100-річчя нашого трамвая. З інтересом оглянули ще один вагон серії MAN, він розміщується біля адмінбудинку управління. Спочатку німці подумали, що це оригінал. Насправді він не зберігся. На основі старих знімків ми відновили макет вагона. Це своєрідний пам'ятник першому вінницькому трамваю. У ньому організували музей історії розвитку електротранспорту в місті. Не зберігся також жоден із вагонів серії С-900.

— Я пам'ятаю, як різали С-900, — каже Вацлав Черницький. — Було це у моїй присутності. Пропонував тодішньому начальству залишити хоча б один, як кажуть, для історії. Мовляв, він їсти не просить, нехай стоїть, а далі буде видно, що з ним робити, порізати завжди встигнемо. До моєї думки нібито дослухалися. А потім дізнався: порізали! А ось до вагона серії «Гота» поставилися по-іншому. Приємно, що зберегли його, відремонтуємо, нехай залишається на згадку майбутнім поколінням пасажирів.

Віктор СКРИПНИК.
Фото автора.

Наймолодший член Вінницького клубу любителів електротранспорту «1000 міліметрів» дев'ятикласник Денис Колесник у музеї біля макетів усіх типів трамваїв, які використовувалися для перевезення пасажирів у місті над Бугом.

Пам'ятник першому вінницькому трамваю серії MAN виготовили на основі старих фотографій.

трамвайно-тролейбусне управління» Володимир Бугайчук.

— На початку 90-х уряд Швейцарії оголосив конкурс серед міст Східної Європи на підтримку розвитку громадського електротранспорту, — каже начальник ТТУ. — Вінниця активно

Тож Вінниця протягом декількох років отримала 103 трамвайні вагони із Швейцарії. До того ж безплатно. Швейцарці навіть доставили їх за власні кошти. Вагони двох типів — «Міраж» і «Карпфен». Перші — випуску початку

міста, також були іноземного виробництва. Їх привезли з Німеччини. На них стояв знак відомої донині компанії MAN. Так склалося, що за всю історію розвитку трамвайного руху в Вінниці експлуатували здебільшого вагони іноземного виробництва.

Один-єдиний вітчизняний трамвай, який ще до війни вийшов на маршрут, не витримав конкуренції, тому його зняли з експлуатації. Зате досі зберігся вагон із Бельгії «Nivelles». Віднайшли його нещодавно члени клубу любителів електротранспорту. Вони встановили, що раритетний трамвай виготовлено ще у 1911 році. Однак у музеї електротранспорту, який створюють у Вінниці, його не буде...

Ідентифікувати старий трамвай допоміг естонець

Знайдений вагон настільки старий, що одразу непросто було встановити, якої він серії. Вінничанам

ДОВІДКОВО

Випробування першого трамвая у Вінниці розпочали 7 вересня 1913 року. Цю дату прийнято вважати днем запровадження у місті трамвайного руху. На єдиний у той час маршрут, що пролягав із центру міста до залізничного вокзалу, виходили вагони MAN німецького виробництва. З часом до них долучили трамваї марки С-900, які виробляли в Києві на Дарницькому вагоноремонтному заводі. Однак вони не задовольняли ні пасажирів, ні електротранспортників. Місто придбало вагони бельгійської компанії «Nivelles». А вже в 1972 році трамвайне депо поповнили перші вагони чеського виробництва. З часом закупили чеські трамваї модернізованої конструкції. Нині на всіх п'яти маршрутах можна побачити тільки трамваї із Швейцарії.

70 відсотків пасажирів у Вінниці перевозять трамваями і тролейбусами.

Луганщина соромиться своїх «місячних пейзажів»

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Розвиток природно-заповідного фонду в Луганській області вважається пріоритетним. Місцева влада стурбована тим, як зберегти унікальні та типові для регіону природні особливості. Причини для занепокоєння є.

Стати природно-заповідною територією

Природно-заповідний фонд області становить 154 об'єкти на площі понад 85 тис. га. Здавалося б, заповідна територія достатньо велика, то чи варто бажати більшого? Варто. Площа Луганщини, відведена під природні заповідники, становить усього 3,2%, у той час, як, скажімо, середньостатистичний європейський показник становить від 15 до 30%. До речі, з деякого часу Європа перейшла на такий статус заповідання, як національний природний парк. Це дає можливість розбити територію на кілька різних зон — рекреаційну, так званої суворой заповідності, культурного відпочинку тощо. Тому реально під заповідну площу можна відвести всього 5% його території. Та й цей показник не дуже доступний. Причини дві: як завжди — відсутність достатнього фінансування та незаконна розробка надр.

В області реально оцінюють свої можливості і завдання зі створення природно-заповідного фонду саме суворой заповідності не

ставлять. Головне, щоб частина території потрапила під контроль екологічних організацій. Скажімо, цього року в області вже заповідано 2 763 га земель. Одинадцять об'єктів одержали статус державних, отже, мають бюджетне фінансування. Питання «Для чого Луганщині потрібні заповідники?» на перший погляд може здатися некоректним. І так зрозуміло, для чого. Проте це питання, мабуть, варто поставити, щоб акцентувати увагу на одній дуже важливій для області темі — створенні «Луганськкурорту» й одного з напрямів «Зелений туризм». Правду кажучи, цей напрямок розвивається досить слабо, хоча місцеві органи самоврядування мають дуже цікаві ідеї, які в перспективі можуть принести місцевому бюджету непогані прибутки. Але для здійснення задумів поки що немає коштів. Причому йдеться навіть

ДО РЕЧІ

Щоб позбутися каньйону розміром 3,5 км, необхідно приблизно 3 млрд. грн.

не про заповідні території, а про те, щоб показати визначні куточки свого краю. Прикро. Бо, скажімо, Нідерланди тільки на «зеленому туризмі» заробляють щорічно 700 млн. євро. А можливості Луганщини набагато ширші. Одні бабаки у Міловському і

Біловодському районах чого варті. А скільки пам'яток глибокої старовини, які унікальні куточки природи є у регіоні! Їх важливо заповідати сьогодні, надавши статус національного надбаня, поки не прийнято закон про землю. Крім того, на таких територіях можна з більшим успіхом боротися з нелегальною розробкою надр, від якої Луганщина страждає чи не сильніше за всі регіони країни.

«Нори» працюють уночі

Фахівці Європейської програми розвитку та збереження євразійських степів, які працюють у Біловодському та Антрацитівському районах області, підрахували, що на території тільки другого району розташовано приблизно 3 тис. несанкціонованих розкриттів надр. В основному мають на увазі вугільні розробки. Складно собі уявити, що в якійсь, припустимо, європейській країні населення самовільно захопило б територію й почало займатися розробкою піску, вугілля чи каменю, нехтуючи законами. В Україні таке можливо, незважаючи на те, що деякі тери-

торії вважаються заповідними. В Іллірійському заповіднику, приміром, дуже великі запаси вугілля. Вони залягають на невеликих глибинах і це дає можливість проводити вуглевидобуток примітивним способом. Варто зазначити, що незаконний видобуток

кар'єрним способом пішов на спад. За цілий рік виявлено тільки один такий випадок у Перевальському районі. Організатори цього бізнесу опинилися за ґратами. Несанкціонованих розробок, які у народі називають «копанками», теж меншає. В одному випадку власники таких виробництв призупиняють їх діяльність, займаючись оформленням цього бізнесу в легальний, в другому — підприємство ліквідується під натиском правоохоронних органів. Але замість них з'являються «нори», в яких вугілля добувається на глибині від 10 до 60 метрів і подається на-гора за допомогою примітивної лебідки. Переважно «нори» працюють уночі,

ФАКТ

З початку року екологічна інспекція області провела 45 рейдів з виявлення несанкціонованого вуглевидобутку. Раніше проводилося 300—400 рейдів на рік.

але виявити їх можна. Фахівці природоохоронних відомств знаходять до них шлях по вугільному пилу й слідах протекторів вантажних машин. Отож ці сліди вже привели в правоохоронні органи 24 незаконних вуглевидобувників. Стосовно 12 з них уже порушені кримінальні справи.

Як очистити «легені» Донбасу?

«Нори» і «копанки» небезпечні для навколишнього середовища ще й тим, що їх власники зазвичай не займаються рекультивацією споганеної території. Ті, кому вдалося подивитися на область із висоти пташиного польоту, стверджують, що у деяких місцях можна побачити «місячні пейзажі». За законом рекультивацією повинні займатися ті, хто тут працював. Однак ця законна вимога ігнорується, причому масово.

Як стверджує начальник управління охорони навколишнього середовища Луганської облдержадміністрації Анатолій Арапов, завдяки таким виробництвам дозвільній системі, а також посиленню контролю з боку правоохоронних органів та екологічних відомств, кількість нелегальних джерел вуглевидобутку помітно скорочується, у той час як тих, хто працював легально в 2010—2011 роках, збільшилося в рази. Хоча одержання ліцензії та підготовка необхідного пакета документів займає кілька років. Водночас проблеми рекультивації продовжують залишатися нерозв'язаними. Основна причина полягає у відсутності коштів. У цьому зв'язку область пропонує такий варіант — узаконити організацію спеціального фонду, який поповнюватиметься за рахунок легальних розроблювачів надр. Зібрані кошти цілеспрямовано підуть на проведення рекультиваційних робіт.

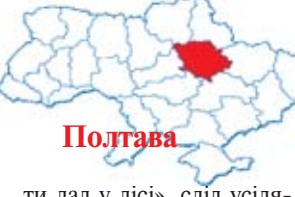
Алла АНТИПОВА.
Фото автора.

«Хто вони, ми не знаємо, але люди хороші...»

РЕПЛІКА

«Скандалним» уже охрестили на Полтавщині останнє рішення сесії обласної ради про надання в користування на 15 років ТОВ «Зелений бір-Полтава» майже 25 тисяч гектарів мисливських угідь на території Диканського, Зінківського і Котелевського районів. Чимало дискусій спричинило це питання і на самій сесії. Тим паче що частина депутатів — із тих, хто працював і за минулої каденції, — добре пам'ятають, що свого часу воно вже виносилося на розгляд. Але тоді на часі була «справа Лозинського», тож народні обранці й не погодилися, щоб на Полтавщині «якийсь дядя» хазяйнував у мисливських угіддях.

Утім, цікава деталь: і тоді, і тепер любівання цього рішення пов'язують з однією людиною — Олександром Удовіченком — тоді головою облради, а нині — головою облдержадміністрації. Тим паче що й «новоявлену оренду» на сесії взявся захищати саме він. Мовляв, щоб «навес-

ти лад у лісі», слід усіляко сприяти залученню інвестицій у розвиток мисливських угідь та формувати професійний підхід до ведення мисливського господарства області.

— Я несу відповідальність, якщо з'явиться «лозинський»... Повірте мені: з нового року закінчуються строки оренди і в нас будуть десятки таких питань — про передачу в оренду мисливських угідь. Якщо виникнуть якісь проблеми з цього приводу — рішення переглянуть, адже землі лише віддано в оренду. Це робиться для того, щоб у лісах розводили звіра, а не лазні будували й забирали собі землі. Треба йти тільки таким шляхом, — переконаний Олександр Удовіченко.

Тим паче що, як зазначив і голова облради Іван Момот, вищеназвані угіддя «Зеленому бо-

ру-Полтава» віддали лише після того, як «ретельно вивчили досвід роботи цього товариства»: «За умовами рішення облради, ТОВ «Зелений бір-Полтава» зобов'язується вкладати кошти в розвиток мисливського господарства, охорону державного мисливського фонду, проведення комплексу біотехнічних заходів».

От і виходить, що всуціль один лише «зиск» для лісу та громади загальом. Тут і грошики у вигляді орендної плати, і чималі суми за ліцензії на відстріл звірини. Ну а останньої за умов задекларованого чиновниками «професійного підходу» обіцяють стільки, що скоро не лише вовків доведеться остерігатися, а й зайці самі на людей кидатимуться!.. Одного лише так і не змогли зрозуміти ні депутати, ні журналісти: хто ж стоїть за романтичною назвою «Зелений бір»?

Ще з часу минулої спроби його «заходу» на Полтавщину тут ходять чутки, що пов'язують діяльність товариства з головою адміністрації однієї із сусідніх

областей. Мовляв, у себе «не з руки» розгоріти таку діяльність, бо це вже й справді запах та б скандалом, а для Полтавської області — він хто? Простий громадянин! Поки що цей «простий громадянин» орендуватиме ті 25 тисяч гектарів, а там (залезно від того, як воно надалі із землею «повернеться»), дивись, і у власники...

Полтавське ж начальство мовчить. Як партизани... із котелевських лісів! Мовляв, хто вони такі, ми не знаємо, але, як запевнив журналістів голова облради Іван Момот, «це хороші люди, українці...» Просто-таки підкреслив: «не хтось там», а українці!

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

РЕАЛІЇ

Бюджетних коштів не шкодували

Чи то бюджетні запаси не дуже великі, чи то витрачали їх неприпустимо щедро — це спробували з'ясувати у Хмельницькій ОДА. Адже протягом першого півріччя працівники обласного КРУ виявили різних фінансових порушень більш як на 109 мільйонів гривень. Якщо частину витрат можна назвати просто нераціональною чи безгосподарною, то частина призвела до збитків у 36 мільйонів гривень. Через нерозпорядливість тільки державний та місцевий бюджети втратили понад три з половиною мільйона гривень.

Хоч як дивно, найбільше фінансових порушень — понад десять мільйонів гривень — допущено саме в установах органів державної влади. Майже вісім мільйонів гривень втрачено у сфері житлово-комунального господарства, близько шести мільйонів — в аграрному секторі та у сфері використання природних ресурсів. Найчастіше мільйонні суми втрачалися через те, що вчасно не перераховували плату за оренду державного та комунального майна. А інколи місцеві органи влади чи установи дозволяли собі надавати в користування природні та матеріальні ресурси за надто заниженими ставками або й зовсім без будь-якої плати. Зрозуміло, що такі «поступки» на руку окремим підприємствам та підприємцям. Зате скільки втрачає від цього бюджет. Адже тільки стараннями ревізорів удалося відшкодувати майже 27 мільйонів гривень. А тим часом про ці негаразди йдеться на всіх рівнях уже не перший рік.

Особливо це стосується здавання в оренду земель резервного фонду, де найбільше помітні фінансові втрати. Для об'єктивності варто зазначити, що трапляються вони не тільки через погану роботу чиновників, а й через прогалини в законодавстві, коли не завжди вдається оформити орендні стосунки належним чином. «Та це не повинно стати на заваді оформленню тимчасових угод користування землею, — переконаний голова ОДА Василь Ядуха. — Кожна сотка ріллі в області має не тільки бути чітко облікована, а й працювати і на людей, і на бюджет». Отож уже найближчим часом, до початку масових посівних робіт, усі формальні неузгодженості в земельній сфері мають бути ліквідовані. Таке завдання стоїть перед усіма райдержадміністраціями.

Очевидно, ця робота була б ефективніша, якби до неї активно долучалися всі правоохоронні органи. Адже з початку року до прокуратури, міліції та СБУ ревізори передали матеріали близько сотні справ, які стосувалися саме фінансово-бюджетних порушень та відвертих махінацій із грошима. Однак за наслідками ревізорських перевірок порушено лише 32 кримінальні справи.

Отож ефективність роботи щодо збереження бюджетних коштів правоохоронними органами можна оцінити лише на тридцять відсотків.

Утім, в області не втрачають надію, що справу вдасться зрушити з місця. Тільки за півріччя у краї притягнуто до адміністративної відповідальності майже півтисячі осіб, які допустили порушення у фінансовій сфері. А ревізорам удалося відшкодувати понад 75 відсотків від виявлених бюджетних втрат. Для порівняння: торік відшкодування не перевищувало п'ятнадцяти відсотків від виявлених порушень.

Ірина КОЗАК.

У ДТП поблизу Калуша загинула 50-річна суддя Апеляційного суду Івано–Франківської області. Автомобіль «Сузукі», яким кермувала жінка, зіткнувся з автомобілем «Вольво», що виїхав на зустрічну смугу, *повідомляє наш власкор Дарина НАЗАРЧУК*

9—11 листопада, до Дня української писемності, у Черкасах відбудеться міжрегіональний інтерактивний форум «Мовний портрет міста», в якому візьмуть участь школярі, педагоги, активісти молодіжних організацій з кількох областей, *інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО*

Закляті друзі Президента

ТЕМА

Час від часу — залежно від політичної ситуації у країні — ЗМІ оприлюднюють чергову заяву одного із колишніх і багатьох соратників Президента Віктора Ющенка щодо його: непорядності, недолугості, нещирості, непрофесійності, не-, не-, не-... Заліплюють навідома, щоб було болісніше — по самолюбству, сучо фізичних і моральних слабінках. Особливо пристрасні звинувачення колишнього глави держави — щодо його недуги: закляті друзі навіть вимагають притягнути Ющенка до кримінальної відповідальності за начебто брехню про отруєння.

Ще так-сяк це можна було б зрозуміти, коли б «крові» нашого героя-невдахи Майдану вимагали його політичні опоненти. Але її прагнуть ті, хто у часи тріумфу вважали для себе за честь називатися його друзями! Ті, хто з екранів і ефірів дозволяли

собі називати його Вітею, підкреслюючи особливості і близькість стосунків. Нині вони так само щиро відхрещуються від них, посилаючись на начебто принциповість і прозоріння. І навіть обурюються, мовляв, ми йому вірили, а він нас так підступно обдурив.

Тим часом ідеться не про недоростків — піонерів-героїв, які сліпо вірили у запевіти вождя. «Любі друзі» Президента Майдану — цілком дорослі люди, яких новітній пан обдурював чималими благами — посадами, нагородами, зрештою, — доступом до «тіла», що дало змогу вирішувати власні проблеми, передовсім ті, котрі сприяли збагаченню не лише їхньому власному, а й родичів, кумів, сватів. Хіба не вони за всіляких публічних заходів мало не обліплювали свого благодійника, аби «засвітитися», аби дати зрозуміти тим, кому це не вдалося зробити, що

вони — біля «самого». Тому хіба не зрозумієш Ющенка, котрий, вочевидь зірвавшись, на звинувачення його у всіх смертних гріхах учорашніми блюдолизами зневажливо кинув, мовляв, я вас на смітнику підібрав, і за це така дяка? Утім, який король, то такий і почет...

Але хіба вже така нова ця ситуація? Хіба не переживав кожен з нас моменти, коли після певної невдачі чи бодай зменшення якихось можливостей учорашні друзі чи приятелі раптом забували твій номер телефону або традиційну каву почали пити з кимось іншим — у кого, з'ясувалося, більше тих можливостей, якими можна скористатися, експлуатуючи його душевну доб-

роту чи елементарну щирість? Та не лише з можновладцями, а й з людьми, котрі або власним горбом, або волею долі досягали успіху, високого посадового становища, слави, траплялося, що падали вони з висоти до самого долу, втративши все. Але найбільшнішими були втрати не грошей чи нажитого добра, а друзів, яких ще вчора було багато, й вони, здавалося, ладні заради тебе по ж е р т в у в а т и власним благополуччям.

Хтось скаже, що, мовляв, треба було вміти їх обирати, бо коли не побачив нещирості таких, то немає чого на «дзеркало»

кивати. Мабуть, з Президентом Ющенком сталося саме так, у чому йому, попри всі його недоліки, можна цілком щиро поспівчувати. Але чи хіба лише його вина у тім, що його зрадили і продовжують зраджувати саме облагодіяні ним «друзі»? Які до того ж, не соромлячись, роблять це публічно, що особливо огидно. Навіщо? Щоб сподобатися новому панові?

І насамкінець. За народним прислів'ям, ніхто не безпечений від суми і тюрми, як і від зради друзів. Тільки якщо зраджують, то хіба вони друзі?

Валентина ПИСАНЬСКА.

Голова антикорупційної служби Херсонщини зник безвісти

Керівництво обласної державної податкової адміністрації в шоківі — зник начальник відділу боротьби з корупцією при ОДПА Сергій Красновський. Ще 31 жовтня він на своєму гумовому човні з мотором вирушив рибалити на річку Конку, і пропав, немов у воду канув.

Звичайно, на Херсонщині бувають випадки, коли осінній шторм накриває крихітні суденця, і вони тонуть разом зі своїми пасажирами, однак ситуація з податківцем дивна. Човен, на якому Сергій Красновський виїхав з обласного центру, згодом знайшли біля човнової станції «Азимут» села Кардашинки Голопристанського району області. Його мотор був у робочому стані, на борту знаходилися «нерозпаковані» снасті й навіть пляшка коньяку, а от власника — не було, і ніхто із селян незнайомої людини біля станції не зустрічав.

Першим припущенням міліції та рятувальників МНС було: людина потонула, випадково перегнувшись через борт і втративши рівновагу, а човен до берега пригнала течія. Од-

нак ні огляд дна водолазами, ні прочісування акваторії з неводами й волокушами тіла не виявили. Мало того! Установлено, що в день виїзду на риболовлю Сергій Красновський кілька разів спілкувався по мобільному телефону зі своїми товаришами по службі, і востаннє його розмова перервалася на півслові, начебто хтось висмикнув апарат з руки співрозмовника. Відтоді начальник відділу більше ні з ким на зв'язок не виходив.

Серед херсонських податківців ходять уперті чутки, що головний антикорупціонер ОДПА наткнувся на якісь великі зловживання, почав їх розслідувати, і його могли вбити, інсценувавши нещасний випадок. Хоча у фіскальний службі краю цю версію не підтверджують і не спростовують. Співробітник

прес-служби Херсонської обласної державної податкової адміністрації Оксана Дацюк у телефонній розмові з автором цих рядків підтвердила лише, що про зникнення начальника відділу боротьби з корупцією відомо, і що цього дня «він перебував у плановій відпустці». Заступник голови Херсонської ОДПА Артем Єропунов додав до сказаного лише те, що не може охарактеризувати, з якими проблемами останнім часом стикався зниклий безвісти Сергій Красновський. Адже підлеглий йому відділ боротьби з корупцією «замикався» не на керівництво обласної фіскальної служби, а безпосередньо на Київ, підпорядковуючись управлінню внутрішньої безпеки Державної податкової адміністрації України.

Начальник Голопристанського райвідділу міліції Херсонщини, підполковник Володимир Мартиненко підтвердив, що Сергія Красновського оголошено у розшук саме як безвісти

зниклого, і «прочісування» річки Чайки триває, хоча воно й утруднене великою кількістю корчів на дні. Версію про вбивство, замасковане під нещасний випадок, правоохоронні органи поки що основною не вважають — немає переконливої інформації про можливий мотив злочину, і відсутні докази на його користь, на кшталт плям крові, слідів боротьби — нагадаємо, знайдений біля села Кардашинки човен начальника управління цілий. Хоча ворогів у 41-річного полковника напевно було чимало: лише в серпні за матеріалами ВВБ ДПА прокуратура порушила кримінальну справу стосовно декількох співробітників державної податкової інспекції Херсона за фактами зловживання службовим становищем і посадової підробки. Сергій Красновський і його колеги зірвали «велику гру»: зрадники-інспектори допомагали в «мінімізації» підприємству податків більш як на 14 мільйонів гривень!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Погорів на хабарі

Миттю облетіла Кіровоградщину резонансна звістка: співробітники УСБУ в області спільно з працівниками внутрішньої безпеки МВС України викрили та припинили протиправну діяльність старшого слідчого УМВС України в Кіровоградській області.

Як пояснили у прес-службі УСБУ, правоохоронець вимагав хабар у мешканця одного з райцентрів. Останній зберігав і реалізовував контрафактну продукцію, незаконно розповсюджував і відтворював комп'ютерні програми. Оскільки така діяльність виходила далеко за межі пра-

вового поля, порушник «повинен був» заплатити за неприйняття його до кримінальної відповідальності за цим фактом безпосередньо згаданому міліціонеру.

Ті фатальні 400 доларів США в якості хабара правоохоронець запам'ятає на все життя — саме під час їх передачі-одержання його й затримали.

Тим часом в УСБУ в області нагадують, що тут працює «телефон довіри»: (0522) 36-13-06.

Лариса РОМАНЮК.
Фото надано прес-службою УСБУ в Кіровоградській області.

СПОРТ

Відкрили меморіальну дошку Поліні Астаховій

Меморіальну дошку, присвячену п'ятиразовій олімпійській чемпіонці зі спортивної гімнастики Поліні Астаховій, урочисто відкрили на будівлі Палацу спорту «Шахтар» у Донецьку. Саме в цьому палаці гімнастка тренувалася із 1952 по 1963 рік, в розквіт своєї кар'єри.

Вшанувати видатну спортсменку прийшли керівники міста, вихованці спортивних шкіл, а також учениця Астахової, абсолютна олімпійська чемпіонка Лілія Подкопаєва. «Я щаслива, що знала Поліну Григорівну. В дитинстві хотіла бути схожою на неї».

Так склалося, що в останні роки свого життя легенда світової спортивної гімнастики провела в бідності: тяжко хворіла, невеликої пенсії не вистачало на ліки. Знаменита гімнастка змушена була продати меблі, одяг і навіть медалі. Підтримували наставницю її учні та друзі. Астахова померла в 2006 році. Тепер у Донецьку проходять міжнародні турніри, названі її іменем.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Австрійці збираються до Львова

Новий тренер національної збірної Австрії з футболу Марсель Коллер назвав склад на товариський матч проти команди України, який відбудеться 15 листопада на «Арені Львів».

Воротарі — Грюнвальд, Лінднер (обидва — «Аустрія»), Альмер («Фортуна», Німеччина); **оборонці** — Маргрейттер, Ортлетгер, Клайн (усі — «Аустрія»), Драгович («Базель», Швейцарія), Фугс («Шальке-04», Німеччина), Погачте («Ганновер», Німеччина), Прюдль («Вердер», Німеччина), Шимер («Зальцбург»); **півоборонці** — Юнозович, Мадер (обидва — «Аустрія»), Тріммель, Драцан (обидва — «Рapid», Відень), Алаба («Баварія», Німеччина), Іваншиц, Баумгартлінгер (обидва — «Майнц», Німеччина), Кавлак («Бешикташ», Туреччина); **нападники** — Арнаутович («Вердер»), Гарнік («Штутгарт», Німеччина), Гоффер («Айнтрахт», Німеччина), Янко («Твенте», Нідерланди).

Лише результати

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 4-й тур. 2 листопада.

Група А. «Баварія» (Німеччина) — «Наполі» (Італія). 3:2. «Вільярреал» (Іс-

панія) — «Манчестер Сіті» (Англія). 0:3. «Баварія» — 10 очок, «Манчестер Сіті» — 7, «Наполі» — 5, «Вільярреал» — 0.

Група В. «Трабзонспор» (Туреччина) — ЦСКА (Росія). 0:0. «Інтер» (Італія) — «Ліль» (Франція). 2:1. «Інтер» — 9, ЦСКА — 5, «Трабзонспор» — 5, «Ліль» — 2.

Група С. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Оцелул» (Румунія). 2:0. «Бенфіка» (Португалія) — «Базель» (Швейцарія). 1:1. «Манчестер Юнайтед» — 8, «Бенфіка» — 8, «Базель» — 5, «Оцелул» — 0.

Група D. «Ліон» (Франція) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 0:2. «Аякс» (Нідерланди) — «Динамо» (Хорватія). 4:0. «Реал» — 12, «Аякс» — 7, «Ліон» — 4, «Динамо» — 0.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. «Черкаські Мавпи» — «Хімік». 93:80 (23:23, 21:15, 25:22, 24:20).

Хокей. Чемпіонат ПХЛ України. «Беркут» (Київ) — «Сокіл» (Київ). 1:4 (1:2, 0:1, 0:1). «Білий Барс» (Бровари) — «Компанийон-Нафтогаз» (Київ). 5:6 (3:2, 2:2, 0:2).

«Сокіл» — 48 очок (16 матчів), «Беркут» — 32 (15), «Донбас» (Донецьк) — 31 (14), «Леви» (Львів) — 25 (15), «Компанийон-Нафтогаз» — 19 (16), «Харківські Акули» — 18 (15), «Білий Барс» — 7 (16), «Гайдамаки» (Вінниця) — 3 (15).

Севастопольські науковці розробляють систему очищення моря від нафтопродуктів

В Інституті біології південних морів (ІНБПМ) НАН України стверджують, що біологічні методи боротьби із забрудненням води нафтопродуктами за ефективністю не поступаються способом із застосуванням хімічних реагентів. Таку заяву зробив завідувач відділу морської санітарної гідробіології ІНБПМ Олег Миронов.

— Нафта — це природна сполука, що потрапляла в моря та океани ще мільйони років тому, — пояснив учений. — Крім того, ми беремо до уваги те, що морські організми також мають у своєму складі вуглеводні нафти. І до того, як людина почала активно втручатися в природу, море з усім цим справлялося. Це — природний механізм самоочищення, що є частиною круговороту природи.

У Севастополі накопичено досвід біохімісти від забруднення нафтопродуктами окремих районів севастопольської бухти. Недостатнє, а, точніше, цілковита відсутність останнім часом фінансування наукових пошуків призвела до того, що на сьогодні біологічне очищення провадять тільки на одній ділянці — на

території нафтобази Чорноморського флоту Російської Федерації.

За твердженням науковця, місто не готове до аварійних розливів нафтопродуктів. Як ілюстрацію він навів ситуацію, що сталася в Керченській протоці в листопаді 2007 року. Тоді з усією очевидністю стало ясно, що в Україні промисловість не випускає засобів, спроможних упоратися з масштабними розливами нафтопродуктів.

Микола МАГДИЧ.

ЦИФРА

До 83,2 млрд. кубометрів газу

протягом 10 місяців поточного року збільшила транзит «блакитного палива» через територію України в країни Західної Європи компанія «Укртрансгаз». Це на 6% більше за показники аналогічного періоду 2010 року, повідомляють УНН. За словами директора Об'єднаного диспетчерського управління ДК «Укртрансгаз» Андрія Дацюка, компанією на 100% виконані всі заявки з транспортування природного газу європейським споживачам».

Цукор вінничани експортуватимуть на Урал

Керівники Вінницької області досягли попередньої домовленості з представниками уряду Уральського федерального округу Росії про експорт цукру і яблук.

— Налагоджувати контакти зі Свердловською областю почали торік з поїздки на Урал нашої делегації, яку очолював голова облдержадміністрації Микола Джига, — каже перший заступник голови Вінницької ОДА Іван Мовчан. — У Свердловську виробляють сучасне медичне обладнання. Маємо намір закупити його для хірургічного корпусу обласної лікарні, будівництво якої нині завершуємо.

Досягнуто попередньої домовленості про експорт продукції. Коли партнери визначать обсяги і встановлять терміни постачання, буде підписано договір.

— Маємо намір завершити переговори не пізніше листопада нинішнього року і ще у 2011-му розпочати експорт продукції, — уточнює Іван Мовчан. — Якщо вдасться закріпитися на уральському ринку, то наші підприємства й господарства матимуть надійний ринок збуту своєї продукції, адже на території Уральського округу 12 мільйонів жителів.

Віктор СКРИПНИК.

Микола Азаров: малі територіальні громади мають об'єднуватися

Сьогодні у столиці закінчиться робота 17-ї сесії конференції міністрів країн—членів Ради Європи. Учора на відкритті Прем'єр-міністр Микола Азаров заявив, що український уряд реформує систему органів місцевого самоврядування, збільшить у 1,5 разу їхнє фінансування наступного року та скоротить кількість цих органів. За словами М. Азарова, головна мета уряду — створити нормальні умови для розвитку місцевих громад.

Під час свого виступу Прем'єр-міністр також нагадав, що в Україні нараховується 12 тисяч територіальних громад, близько половини яких мають до 3 тисяч мешканців. Їхні місцеві бюджети на 70% фінансуються з держбюджету, тож говорити про повноцінне самоврядуван-

ня тут не доводиться. На думку М. Азарова, малі територіальні громади мають об'єднуватися, як це відбувалося в Європі. В Україні вже розробляється відповідне законодавство.

Анонсовані зміни в

органах місцевого самоврядування — частина адміністративної реформи. Фінансувати її погодилася торік Європейська комісія в рамках двосторонніх переговорів із Кабміном. Для цього у 2011—2013

рр. держбюджет отримає 70 млн євро, **передає РБК-Україна.**

Конференцію організували Секретаріат Ради Європи і Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житло-

дарства України. Подія відбувається в рамках головування України в Комітеті міністрів Ради Європи (травень—листопад 2011 р.).

Аніта ГРАБСЬКА.
Фото з сайту «Урядовий портал».

Звернення Юлії Тимошенко відкриває шлях до парафування Угоди про асоціацію

Таку думку висловив депутат Європейського парламенту (ЄП) від Польщі, заступник голови комісії ЄП з питань міжнародної торгівлі Павел Залевський (депутатська фракція Європейської народної партії).

Європарламентарій підкреслив, що звернення Юлії Тимошенко до політиків ЄС є одним із найважливіших голосів у дискусії

про майбутнє Угоди про асоціацію, оскільки процес завершення переговорів був затриманий, власне, з приводу її арешту. Він

зазначив, що позиція Ю. Тимошенко є «жестом, гідним державного діяча», який позбавить «деяких європейських лідерів» підстав «для виправдань на користь невідписання Угоди про асоціацію».

Нагадаємо, що 2 листопада Юлія Тимо-

шенко в листі до «європейської родини» (лідерів ЄС та країн—членів спільноти) закликала не ставити парафування Угоди про асоціацію та Угоди про поглиблену зону вільної торгівлі у залежність від вироку в її справі. У листі екс-прем'єра, зокре-

ма, наголошується: «незалежно від останньої резолюції ЄП та позиції президента Януковича, Угода про асоціацію та Угода про поглиблену зону вільної торгівлі є останньою надією для Українського Народу». **Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.**
Варшава.

Єврорятівники

ПОЧАТОК НА 1 СТОР.

Учасники переговорів не приховують, що фактично, референдум — не про сам пакет допомоги, а про те, чи хочуть греки залишатися частиною єврозони.

«Євро в цілому має залишатися стабільним і сильним. Ми хотіли б домогтися цього разом із Грецією, а не без неї. Але наше найголовніше завдання — зберегти євро як силь-

ну валюту», — впевнено **канцлер Німеччини Ангела Меркель.**

Нагадаємо: європейці не приховували невдоволення тим фактом, що рішення про референдум Афіни прийняли без жодних консультацій із Брюсселем, і в підсумку новина стала повною несподіванкою і для ЄС, і для світових ринків.

Не байдужі до долі єврозони і лідери не європейських країн Ве-

ликої двадцятки. Адже потрясіння на одному континенті неодмінно відгукнуться в усьому світі.

Європа повинна самостійно вирішити свої боргові проблеми в ім'я стабільності у світовій економіці, — заявив **голова КНР Ху Цзіньтао** на переговорах із президентом **Франції Ніколя Саркозі** в Каннах. Водночас раніше стало відомо про можливу фінансову допомогу Брюсселю з боку Пекіна.

Утім, **віце-міністр фінансів Піднебесної Чжу Гуаньяо** вважає

передчасним говорити про китайські інвестиції в Європейський фонд фінансової стабільності до оприлюднення подробиць про механізми фінансування гарантії з боку ЄС, особливо після «зенацька оголошеного Грецією референдуму». «Але ми впевнені, що це її незалежне рішення, — сказав він. — І ми сподіваємося, що Афіни максимально знизять рівень невизначеності для того, щоб повернути довіру інвесторів і заспокоїти фінансові ринки. Ми віримо, що в єврозони

і Греції достатньо можливостей і мудрості провести реформи. У будь-якому випадку Китай збереже найближчі відносини з Європою».

В одному з інтерв'ю французьким ЗМІ представник центрбанку Китаю назвав суму можливої допомоги зони євро розміром в 100 млрд. доларів за умови надання Європою певних гарантій, передусім пов'язаних із життєздатністю механізму фонду фінансової стабільності, **повідомляє Євроньюс.**

На інвестиційному саміті «пожинали» вітер

У Донецьку підбивають підсумки Міжнародного інвестиційного саміту, який відбувся вчетверте. Участь у ньому взяли представники бізнес-кіль, місцевої влади та експерти. Найбільшим за всю історію трьох форумів проектом, який уже реалізується, став проект у галузі «зеленої» енергетики. Два роки тому німецька компанія «Фурлендер» представила сучасні вітроагрегати та знайшла бізнес-партнерів. «Цього року вже запущено першу чергу вітроенергопарку «Новоозовський», десять агрегатів працюють, до кінця року запрацюють ще 13. Всього заплановано спорудження 43 вітроагрегатів, — повідомив голова обласної державної адміністрації Андрій Шишацький. — Але це лише перша частина співробітництва. Основне — виробництво вітроагрегатів у Краматорську. Сьогодні вже монтується обладнання, і наприкінці листопада—початку грудня агрегати на 80 відсотків уже вироблятимуть в Україні. Це — сотні робочих місць у Краматорську, сотні робочих місць на півдні області».

Керівник області припускає, що обладнання краматорського виробництва зацікавить і інших партне-

рів. Наприклад, компанія ДТЕК також реалізує проект зі спорудження вітроенергопарку. «Імовірно,

Великий бізнес хвилюють проблеми енергоефективності.

ФАКТ

«Україна щорічно зможе заощаджувати до 12 мільярдів євро, якщо навчиться ефективно витратити енергоресурси в усіх галузях економіки: від промисловості до житлово-комунального господарства, — вважає директор зі зв'язків із громадськістю та комунікацій компанії СКМ Наталія Ємченко. — Наприклад, потенціал для заощадження лише в Донецькій області становить понад 2 мільярди євро на рік».

спільне із «Фурлендером» підприємство також постачатиме туди обладнання, — спрогнозував А. Шишацький. — А коли президенти Росії та України відвідали стенд, то пролунало, що і Росія може стати потенційним покупцем вітроагрегатів».

На цьогорічний виставці інвестиційних проектів було багато пропозицій у галузі сільського господарства та дозвілля. Потенційні партнери обговорювали формат можливої співпраці. «Виявляється, сусідня Ростовська об-

ласть — основний виробник індичатини, сьогодні у них ця продукція іде нарозхват, — поділився враженнями Андрій Шишацький. — Я думаю, якщо так усе добре в Ростовській області, то чому не йде в Донецькій?». Керівник регіону пообіцяв відвезти місцевих підприємців до сусідів за досвідом.

Нагодувати мешканців мегаполісу обіцяє і оптовий ринок «Господар» поблизу обласного центру. «У нас запущена перша черга терміналів: відкритий і критий термінали із продажу овочів та фруктів, — розповіла маркетолог Ольга Сенік. — Шукаємо партнерів, анонсуємо наші послуги, демонструємо плани. Причому прихати за покупками може як оптовик, так і звичайний громадянин, який бажає заpastися овочами на зиму».

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фото автора.

ПЛАНЕТА

Замість аромоміксів продавали наркотики з Китаю

Працівники СБУ затримали у Тернополі злочинну групу, яка торгувала особливо небезпечними психотропними речовинами. Доставляли їх з Китаю до Києва, а вже звідти — до Тернополя. Тут організатори винаймали приміщення, де під виглядом сумішей для паління та аромоміксів продавали наркотики. Розповсюджували їх в усьому західному регіоні.

Затримали зловмисників під час спроби реалізувати чергову партію. У членів угруповання, до якого входило шість осіб, вилучили обладнання для приготування та фасування наркотиків, майже 2,5 кілограма готових до вживання сумішей, 0,3 кілограма концентрованої психотропної речовини. Порушено кримінальну справу, триває слідство.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

На мітингу перед будівлею Секретаріату юстиції та прав людини в бразильському місті Белене представники етнічної групи каяпо вимагали забезпечити їхні права, — зокрема на користування громадським транспортом.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

У Росії всіх змусять говорити російською

Державна Дума розгляне законопроект, який зобов'яже трудових мігрантів складати іспит із російської мови. Без цього документа будь-який роботодавець у Росії притягуватиметься до адміністративної і кримінальної відповідальності.

У Росії мільйони гастарбайтерів. Особливо багато неросійськомовних вихідців із колишніх закавказьких і азійських радянських республік, нині незалежних держав. Тут вони знаходять роботу, як правило, на будівництві доріг, приватних будинків і дач, у комунальній сфері, і цілком задовольняються невеликими зарплатами в 200—400 доларів. Як правило, всі ці гроші пересилаються рідним, додому, а повсякденне життя мігрантів у Росії гідне пензля Босха.

Мета в законодавців благосна й проста — знизити рівень міжнаціональних протиріч, адаптувати іноземців до російської культури та соціальних умов країни перебування.

У законі наголошується, що іноземний громадянин під час подачі заяви про видачу дозволу на роботу повинен документально підтвердити, що він володіє російською мовою.

Навчання іноземців взяла на себе держава. У російських вузах, освітніх установах і школах створено вже більш як 160 центрів, котрі одержали право проводити державне тестування іноземців із російської мови як іноземної. Однак важко уявити, щоб мігрант, котрий приїхав до Росії із двома сотнями рублів, побіг би на курси одержувати знання з російської мови, усвідомлюючи, що шодня треба заробляти, щоб не бути голодним.

В інтерв'ю журналістам голова комітету Держдуми з освіти Григорій Балихін заявив, що сьогодні з 1,2 мільйона мігрантів сертифікат про проходження державного тестування з російської мови одержали лише 3503 особи.

Саме тому багато експертів, насамперед правозахисників, вважають, що новий закон про обов'язкове знання російської мови має величезну корупційну складову.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

У Луганську затримали шахряя, котрий під виглядом співробітника театральної компанії реалізовував фальшифі квитки (вартістю від 150 до 700 гривень) на незапланований концерт «Студії Квартал-95». До міліції звернулося п'ять потерпілих, *інформує наш власкор Алла АНТИПОВА*

13—14 січня наступного року в Кам'янці-Подільському відбудеться V Міжконфесійна християнська науково-практична конференція «Формування основ християнської моралі в процесі духовного відродження нації», приурочена до 130-ї річниці з дня народження митрополита Іларіона (Івана ОГІЄНКА), *інформує на власкор Віра ШПИЛЬОВА*

«Яблука доспіли, яблука червоні!»

НАБОЛІЛЕ

Знамениті рядки з вірша українського класика пригадуються не тільки з ностальгією, а й з жалем. Бо рідко де тепер побачиш оспівані поетом українські запашні, соковиті, «як сонечко наліті», яблука. Супермаркети і просто торгові ряди ринків заповнили імпортні фрукти. Навіть на Черкащині, батьківщині видатних учених-помологів Симиренків, непросто знайти яблука з місцевих садів.

Легендарні творці садів

Щоб зрозуміти, де обірвалася садовнича нитка Аріадни, повернемося в історію.

Український вчений Левко Симиренко наприкінці XIX століття створив на родинному хуторі Мліїв, що біля містечка Городище, фантастичний плодовий розсадник. Колекція зібраних ним сортів фруктів і ягід була найбагатшою в Європі! Тут налічувалося 900 сортів яблунь, 889 — груш, 84 — слив, 350 — вишень і черешень, 36 — абрикос, 165 — агрусу, 54 — горіха. Помолог вивів сорт дивовижно смачних і духмяних яблук, нині

ДО РЕЧІ

Саджанці старих сортів Павленко продавав по 2 карбованці, нові — по 4—8 за сто штук. Посадковий матеріал можна було замовити і отримати навіть поштою!

відомих як Ренет Симиренка або Зелений Симиренко. При своєму розсаднику Левко Платонович організував школу садівничих, виховав висококласних фахівців.

Його син Володимир продовжив справу батька і створив у Млієві квітучу наукову установу світового рівня. Самодостатнє господарство мало плодючі сади, а також власну гідростанцію, виноробню, цегельню, племінне тваринництво. У 1926 році завершив будівництво селекційно-городнього павільйону. Наступного року — величавий головний будинок садстанції, котрий і нині служить мліївським науковцям. На ці заходи вклав навіть власні заощадження та родинні цінності. Щороку площі садів збільшувалися. Володимир Симиренко задіяв механізоване висадження зернят дичок для майбутніх саджанців. Сади віддячували щедрими врожайми. Сотні селян знайшли на Мліївській садстанції роботу і заробіток, 70 робітників вступили до вузів. Вчений розробив широкомасштабну програму розвитку садівничої науки та реконструкції промислового садівництва. За його активної участі в Україні формувалася розгалужена дослідна мережа, відкривалися факультети і кафедри плодівництва у сільськогосподарських вузах.

Ім'я ще одного садівничого нашого краю Якова Павленка не надто відоме широкому загалу. Хоч цей підприємливий, закоханий у садівництво чоловік також вніс чималий вклад у розвиток української помології. У

1889 році Яків Павленко розбив племінний сад площею трохи більше 6 гектарів. Хоч ґрунти за Городищем були важкими, проте вдавалося вирощувати тисячі саджанців. Тільки яблунь було 130 сортів!

У господарстві Павленка виготовляли смачні плодові вина, що мали добрий збут. Про садівника схвально писали фахові сільськогосподарські журнали. Він регулярно випускав каталоги, де рекламував саджанці кращих сортів. За наполегливу працю і чудові результати мав численні відзнаки — золоті медалі з виставок у Києві, Харкові, Санкт-Петербурзі й навіть Парижі. Для Паризької виставки викопав у саду розкішну яблуню із духмяними плодами, пересадив у велику діжку і потягом відправив до Франції. Цією диво-яблунею захоплювалися і милувалися всі учасники і гості виставки.

Мало виростити фрукти, треба вміти їх зберегти

Проте сьогодні навіть у Городищі знайти фрукти не те що місцевого вирощування, а взагалі вітчизняні — велика проблема. Яблука пропонують переважно імпортні.

— Останніми роками в Україну дуже багато яблук постачає Молдова, — розповідає господар магазину овочів і фруктів **Юрій Орел**. — Також яблука привозять з Туреччини, Польщі, Німеччини. Покупці часто запитують, невже не можна виростити яблука на Черкащині? Де поділися наші сади? Виходить, що сьогодні банани з Екватору або цитрусові з Іспанії доступніші, ніж мліївські яблука.

Пояснити закордонну фруктову експансію просто. Недостатньо тільки вирощувати яблука, треба ще й уміти їх зберегти. За кордоном збудовано величезні холодильники, де електроніка контролює температуру і вологість. Плоди проходять обробку спеціальним газом та розчином, що гарантує їх три-

ДО РЕЧІ

Нині «домашні» яблука можна придбати в Городищенському районі у садівників-любителів. За п'ятикілограмове відерце правлять 25 гривень.

вале зберігання. Наші яблука мають товарний вигляд максимум до Нового року. А імпортні — навіть наступної весни ніби шойно з дерева. Не гнилі й не червиві. Прав-

да, вкриті якоюсь наче парафіновою плівкою чи воском. Люди купують, хоча мають перестороги щодо «не наших» фруктів. Якби був вибір між імпортними і вітчизняними яблуками, то більше б купували свої.

— Мліївський сорт яблук Слава Переможцям допоміг мені знайти дружину в далекій Якутії, — додав своє слово до розмови покупець **Микола Петрович**. — Там фрукти були дуже дорогі та дефіцитні. Якось з дому отримав посилку, в якій були запашні, червоні бокі яблука. Побіг до медпункту і пригостив симпатичну медсестричку, яка запала мені в душу. Її серце розтануло! Невдовзі ми одружилися, народилася донька. Вирішили переїхати на Городищину — край смачних яблук. Придбали хату, посадили яблуні. Тепер прямо з кімнати через квартиру зриваю стиглі плоди. Цього року, на жаль, неврожай на фрукти, тому прийшов купити кілограм яблук для онуків. Хоча в цих плодах, певно, суцільна хімія, якщо їх навіть черв'ячок не їсть.

— У Польщі за сезон сади обприскують двадцять разів, тоді як наші лише п'ять-шість разів, — розповів **Євген Харенко**, який в Городищі орендує 18 гектарів саду. — Тому наша продукція нехай і більш екологічна, проте дуже програє за товарним виглядом. До того ж хімі-

ДО РЕЧІ

В Україні сади дають урожайність близько 40 центнерів з гектара. У Польщі — понад 100, у Франції — 120 центнерів з кожного гектара.

кати в Європі набагато дешевші, ніж у нас. Там сад на 90 відсотків залежить від «хімії». Тому імпортні яблука мають меншу собівартість, ми просто не витримуємо конкуренції. Також іноземні фермери мають доступ до кредитів, щоб побудувати термінали для зберігання. Зберуться два-три чоловіки, візьмуть в банку 100 тисяч євро під символічні відсотки, наймуть будівельну компанію, яка швидко і якісно зведе високотехнологічні приміщення. Також їхні сади і врожай застраховані. Фермери не бояться зазнати збитків від природних катаклізмів. А українським садівникам вирощену продукцію немає куди збуті. Низькі закупівельні ціни на товарне яблуко, не кажучи вже про падалишу. З-за кордону пруть навіть яблучний концентрат, з якого роблять сурогатний сік. Тому після 2007 року закрилася половина вітчизняних консервних заводів.

Програма є, а яблук немає

Нещодавно виповнилося 120 років Городищенському аграрному коледжу, який є відокремленим структурним підрозділом Уманського національного університету садівництва. Десятиліття-

ми це була кузня кадрів для галузі садівництва.

— Нині 40 відсотків наших студентів — це майбутні садівники, — каже **директор коледжу, академік Іван Хоменко**. — Нині ця спеціальність називається «технолог з вирощування рослинницької продукції». Більшість наших випускників продовжують навчання в університетах. Хто має бажання, обов'язково знаходить роботу за фахом. Одні йдуть працювати за кордон. Інші йдуть садівниками до дуже багатих людей, працюють в їхніх маєтках біля столиці. Цією роботою не гребують навіть кандидати наук! Треті розпочинають власний бізнес — вирощують саджанці та продуктивні сади.

Понад 50 тисяч саджанців яблуні різних сортів вирощує щороку Мліївський Інститут помології імені Левка Симиренка Української академії аграрних наук. Варто згадати ще близько 50 тисяч саджанців смородини, малини, черешні й 10 тисяч саджанців груші та абрикоси. Виходить справжній райський сад!

— Весь посадковий матеріал ми успішно реалізуємо серед населення Черкащини та Київщини, — ділиться **заступник директора Мліївського Інституту помології Валентин Гибало**. — Інколи вивозимо саджанці на ярмарки, часом наша машина торгує прямо обабіч автотраси Київ—Дніпропетровськ. Але переважно покупці самі до нас йдуть, купують через спеціалізований ларьок. Мають незмінну популярність старі, легендарні сорти яблук Слава Переможцям та Ренет Симиренка. Також «на ура» йде багато нових

сортів, виведених нашими науковцями. Переважає попит на черешні ранніх сортів, а яблуні — пізніх. Популярними стали низькорослі дерева, люди прагнуть вирощувати сади за голландською технологією. Усі Мліївські саджанці ідеально підходять для вирощування в кліматичних умовах нашого краю. Але треба

ДО РЕЧІ

Найзатребуваніші серед любителів-садівників сорт яблуні Світанок Млієва, груші — Вдала Мліївська та черешні — Легенди Млієва.

пам'ятати, що на Черкащині переважають карбонатні ґрунти. Тому найкраще вдаються сорти з кислинкою в смаку. Вирощувати солодкі сорти дещо складніше.

— 3 1990 року площі українських садів зменшилися майже удвоє, — зазначає **виконавчий директор Мліївського Інституту помології Микола Кучер**. — Було 800 тисяч гектарів садів, а залишилося тільки 234 тисячі.

У радянські часи практично кожен колгосп мав сад, діяли свої виноробні, консервні заводи. Тепер залишки садів — в оренді. Багато років у них не було садозаміни, дерева не знали догляду, тому й урожаї там нікудишні.

— Нинішнім господарям часто бракує елементарних садівничих знань, — наголошує науковець. — 3 горем пополам вирощені плоди важко здати на переробку, закупівельні ціни вкрай низькі. Великий попит мали б

Торговці пропонують фрукти з усього світу, тільки не свої.

місцеві натуральні плодово-ягідні вина, проте отримати ліцензію на їх виготовлення дуже складно і дорого.

В Інституті помології розповіли також, що є державна програма розвитку садівництва до 2014 року. Починаючи з 2001 року в Україні щороку закладається 3—4 тисячі гектарів нових садів. Але цього вкрай мало. Для забезпечення організму необхідними вітамінами людини щороку треба з'їдати 79 кілограмів плодів. До цієї норми українцям дуже далеко.

Сьогодні мліївські послдовники славетного Симиренка засмучені: держава фінансує їх заклад ледве на половину. Наукові працівники отримують тут зарплату, яка не перевищує 1100 гривень. А невдовзі на колектив чекає ще одна неприємна процедура: скорочення штату на 30 відсотків. Науковці, які працюють, по суті, на ентузіазмі, зберігаючи генофонд культур, не потрібні державі. Високопоставлені чиновники вирішили заощадити на помології й «обрізати» штатний розклад Інституту...

Звідки ж тоді чекати нових сортів та наукових здобутків у садівничій галузі? Знову зазіратимемо за кордон, що нам пропонують іноземні помологи? Шкода. Адже ще у XIX столітті возили в Париж «яблука від Симиренки»...

Володимир ЧОС, Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фото Володимира ЧОСА.

Коментар народного депутата України, заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики і земельних відносин Сергія Терещука:

— *На жаль, у нас справді втрачено традиції вирощування високоврожайних садів вітчизняної селекції. Академія аграрних наук мало що робить, аби відродити національне садівництво, фундаторами якого були українські помологи зі світовим ім'ям Симиренки. Ентузіастів, які беруться закласти сади, закуповують високоякісні саджанці за кордоном. Тільки там можна також придбати технологічне обладнання для краплинного зрошення. Це дуже дорого. Тому аж ніяк не кожен, хто всією душею хотів би планувати сади, може дозволити собі таку «розкіш». Взяти ж у банку кредити під 25 відсотків — великий ризик. Держава відшкодовує частину коштів, вкладених у сад, однак цього замало, щоб вийти на високий рівень вирощування фруктів. А головне — щоб побудувати сучасні сховища для садівничої продукції.*

Ще одна проблема — в Україні дефіцит фахівців-садівничих. Ті, кого у наших навчальних закладах готують до праці у саду, без зарубіжної практики і стажування не матимуть належної кваліфікації. Чому? Бо у нас їх навчають на застарілому обладнанні, «дідівськими» методами.

Цілий комплекс проблем, котрі гальмують надзвичайно важливу аграрну галузь, потрібно розв'язувати. Гадаю, державну програму розвитку садівництва, яка розрахована до 2014 року, потрібно розширювати і продовжувати, врахувавши всі «больові точки» галузі. Високоєфективне національне садівництво не тільки наповнить внутрішній ринок, а зможе гідно конкурувати на зовнішньому. Бо фрукти і ягоди, вирощені на українській землі, кращі та смачніші. Це визнають навіть зарубіжні фахівці.

Мені соромно за Батьківщину

ЗАКОРДОННЕ ПОСЛАННЯ

Доброго здоров'я, шановні журналісти! До вас звертається громадянка Литви, але душено, серцем і національністю — українка. Мої батьки родом з Черкащини. До 1964 року я жила і працювала у військовій частині в Смілянському районі Черкаської обл. Потім вийшла заміж і переїхала на батьківщину чоловіка, до міста Каунас. Що мене примусило написати вам листа? Коли 20 років тому Україна стала незалежною, я дуже раділа, литовські родичі мене навіть поздоровляли. У той час Литва уже здобула свою свободу. А нещодавно я, нарешті, отримала змогу дивитися український телеканал УТР. Тепер маю уявлення, які події відбуваються в Україні, як там живуть люди...

Якось почула огляд преси, ваша газета піднімала питання української мови як єдиної державної. Я підтримую цю думку. Кожна держава має свій гімн, національний прапор і обов'язково державною має бути тільки українська мова. «Пишаюсь тобою, Україно», — дуже часто чую

ці слова по УТР. І як мені буває прикро, коли бачу передачі, де українці, з українськими прізвищами, на задані кореспондентом українською мовою запитання відповідають російською. Дуже часто міністри, керівники облдержадміністрацій, депутати Верховної Ради, мер Києва теж го-

ворять російською. Навіть перший заступник голови адміністрації президента Ірина Акімова скільки давала інтерв'ю — то тільки російською. Ганьба! Який приклад керівники такого високого рангу подають усім українцям? Якщо такий керівник не знає державної мови, він порушує статус мови як державної. І чому дозволяють це робити на телебаченні?

За такі передачі мені буває дуже соромно за Батьківщину, за нас, українців, які не шанують себе, не пишуться своєю мовою, а іноді здається, що й соромляться говорити українською. А коли слухаю репортажі, коли розмова відбувається на вулиці? Прислу-

хаюся, а люди говорять якимось суржи-ком, тобто спілкуються взагалі неіснуючою мовою.

Литва — дуже маленька держава, але литовці, як тільки стали незалежними, у першу чергу перевели усі підприємства, школи, ВУЗи, організації на ведення документації тільки литовською мовою. У роки Радянського Союзу усюди домінувала російська. Литовці були змушені вчити її, бо всі документи писалися російською. А тепер, хто не знає литовської мови, або йдуть до Росії, або змушені вчити її.

Якось по УТР бачила програму, в якій брала участь литовка, яка живе в Києві. Як вона добре розмовля-

ла українською! Нашим українцям ще треба повчитися. Ця литовка шанує державу, в якій живе, і її мову. Тому й вивчила українську! Ця жінка — приклад для українських посадовців, які не знають своєї рідної мови. Нещодавно пройшов Всесвітній форум українців. Давали інтерв'ю з Канади, Франції та інших країн. І всі учасники розмовляли тільки українською мовою, а місцеві українці так чисто і красиво, на превеликий жаль, розмовляли розучилися...

І Литва, і вся Прибалтика, і Польща бажать, щоб Україна приєдналася до Євросоюзу. Тому Україна мусить бути Україною, з її українською мовою.

З повагою, Олена К. Литва.

ЗВ'ЯЗОК З НАРОДОМ

Державо, почуй мене! Бо я тебе не чую

Ще раніш як з 2011-го в Україні... раптом, тихенько зникло проводове радіо. Настала глухомань. Особливо це відчутно в хатинках самотніх сільських бабусь та дідусів. А держава та високі чиновники про це чомусь мовчать. Чи то так треба, чи так чого? Але — мовчать...

Напевно, вже звикли: що хочу, те і роблю. А як же чинний закон України від 12 червня 1990 року «Про пресу та інші ЗМІ», який стверджує, що радіомовлення — є одним із засобів масової інформації і зобов'язує чиновників усіх рівнів забезпечити доступ державної інформації до кожного села, до кожної хатинки, до кожного громадянина України?

Радіо, земля, праця, добрий дух — це запорука доброго здоров'я. Вони допомагають виживати, боротися з недугами, працювати на благо нашого суспільства. Та кудись поділись ранкові звуки «Доброго ранку», ранкової гімнастики, не чути веселих, змістовних пізнавальних передач. Пригадую, як в роки ВВВ важко було без радіо, без його інформації. А тепер без державного проводового радіо — не знаєш куди себе подіти. Дожились, напевно, прості, пересічні, сільські люди олігархам непотрібні. Але вони є — наші славні сільські люди, невідомі трудівники, на яких треба зважати.

Тож, почуй мене, державо! Поверни радіо простому, трудовому, славному сільському люду. Зроби йому добро, бо ти у великому боргу перед ним. А хто міркує інакше (то буде нелогічно), хай іде собі геть та не морочить людям голову...

Михайло ІНОГДА, ветеран-фронтовик, інвалід першої групи ВВВ.

Ріпкі Чернігівської області.

Очистити сумління

Верховна Рада України запланувала парламентські слухання про стан суспільної моралі в державі. Питання актуальне. Як свідомий громадянин, хочу через «Голос України» внести й свою пропозицію до цих слухань.

Вважаю, було б доцільним, щоб керівництво Комуністичної партії України від імені своєї партії офіційно вибачилось за мільйонні жертви невинних людей, знищених комуністичним режимом, за незаконні загарбання незалежних держав, за безглузду війну в Афганістані, де десятки тисяч українців загинули. Нинішні комуністи мають запевнити українську спільноту, що подібних злочинів у їхній діяльності не буде. Такі заходи необхідні для того, щоб народ України переконався в чистоті їхньої совісті та моралі. Якщо відмовляться звітувати — не матимуть морального права перебувати в керівних органах держави.

Станіслав СУХАРСЬКИЙ, учасник ВВВ.

Шишківці
Городецького району
Хмельницької області.

ТОРГІВЛЕЮ ПО МИСТЕЦТВУ

Три роки не бував у Донецьку. Цього разу місто порадувало новобудовами, особливо стадіоном «Донбас-Арена». А оскільки я — аматор живопису, то не міг не відвідати Донецький художній музей, де захоплювався творами великих майстрів образотворчого мистецтва. Але от почувши від співробітників музею був ошелешений, вражений наповал...

Виявилось, що донецька влада вирішила відібрати в художнього музею три зали. І для чого б ви думали? Для торгівлі! І так ці торгові центри, маркети заповнили всі вулиці наших міст. І все їм мало! Але як можна було відібрати територію в мистецтва? Це — ганьба! Невже

нашому українському народу тепер уже не потрібне образотворче мистецтво? Що нам дорожче й цінніше? Торговельні ряди на кожному кроці чи єдине вогнище культури в Донецьку, яким є художній музей? Куди йдемо, куди котимось? Де розсудливість тих, хто нас-

мілюся прийняти таке рішення?

Замість того, щоб допомогти музею, адже так багато творів перебувають у запасниках, начальство приймає рішення, що утискає культуру. Щиро вірю, що влада одумається й поверне зали музею. До цього волає громадськість, небайдужа до образотворчого мистецтва.

Дмитро ЧАРКІН, ветеран Великої Вітчизняної війни, член Національного союзу журналістів України.

Одеса.

НАРОДНИМ ОЛІВЦЕМ

Обід косаря.

Мал. В. КОВБИ.

Славута Хмельницької області.

Дорога до Храму

БЛАГОРОДНА СПРАВА

У 1988 році громада Позняків (мікрорайон столиці) виступила з ініціативою відродити храм Успіння пресвятої Богородиці, побудований ще в 1820 році.

Церква простояла на цьому місці 115 років, а у 1935-му була зруйнована під час тотальної боротьби радянської влади із золотими куполами церков Києва. До речі, у період з 1934 по 1936 р. у Києві було зруйновано 69 храмів, у тому числі й Храм Успіння пресвятої Богородиці на вулиці Тальнівській.

В історичних документах відзначено, що процесом зносу керував тодішній голова Київ-

ської міської ради Рафаїл Романович Петрушанський. Згодом влада і його не пожаліла: чиновник у 37-му був репресований і про його долю більше нічого не відомо. А от забути своє святинище жителі Позняків не можуть. На намоленій предками землі вони хочуть знову звести церкву.

Процес відродження храму — дуже тривалий. Громада по крихтах збирала дані про зруйновану цер-

кву, відшукала через громадян Ізраїлю, що колись жили в Києві, фото зруйнованої святині. Знімок хоч і аматорський, але дозволяє відтворити зовнішній вигляд будови XIX століття. З учілих речей зруйнованого Храму у старожилів Позняків знайшлися чаша для святого причастя й ікона Святого Пантелеймона-цілителя.

18 березня 1992 року релігійна громада «Успенська парафія» була відроджена в Дарницькому районі Києва. Відтоді почалася кропітка робота зі збирання офіційних доку-

ментів для відродження Храму на Позняках.

Нині вже виділено місце під будівництво нового Храму, готовий проект церкви, зроблений відповідно до колишнього, зруйнованого, майбутню церкву навіть внесено до Генплану мікрорайону. Щоправда, бракує грошей, щоб оплатити роботу проєктантів і почати будівництво. Що цікаво, парафіянам вдалося вже одного разу зібрати гроші на будматеріали для відродження церкви. Але грошова реформа 1996 року знецінила ці накопичення...

На сьогодні на вулиці Тальнівській, на території майбутнього Храму Успіння пресвятої Богородиці, збудовано маленьку капличку. Але її стіни просто

не вміщують всіх бажаних вести діалог з Богом. Громада Позняків сподівається на допомогу киян, жителів України та зарубіжжя, яким небайдужа доля зруйнованого Храму. Особливі надії покладають на підприємців і бізнесменів, готових посприяти духовному відродженню нації.

Парафіяни Храму Успіння пресвятої Богородиці.

Київ.
Телефон настоятеля Храму Успіння пресвятої Богородиці
Олександра:
044-418-28-71. Розрахунковий рахунок для благодійних пожертвувань на будівництво Храму:
р/р № 26008010114432 МФО 331100, код ЄДРПОУ 25663629 ПАТ «АКБ Банк».

Урок фізкультури чи фізичне безкультур'я?

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Євген Юхимович Єфанов оголошує завдання уроку: закріплення опорного стрибка, розвиток рухових властивостей основної групи м'язів. Хлопці кивають головами: зрозуміли. Розминка розпочалася. З 17 учнів 11-а класу ЗОШ №20 четверо офіційно звільнені від занять фізкультурою, а дівчата (їх лише троє) за станом здоров'я з уроків відпросилися.

Дівчатка і хлопчики повинні займатися окремо

На юнаків приємно дивитися: високі, сильні. Вони сумлінно підтягуються, працюють на гімнастичній драбині, стрибають зі скакалкою, грають з м'ячем. Карти-ну дещо пеує учень, котрий з'явився на урок без спортивної форми і займається в півсилі.

— Юнаки цього класу серйозно ставляться до фізкультури, — зазначає Євген Юхимович. — Скажу інакше: серйозно ставляться до себе, як до особистості, чоловіка. Вони розуміють, що повинні не тільки добре вчитися, а й бути фізично здоровими, загартованими. Тому займаються спортом і в позаурочний час. Ви звернули увагу на хлопця в джинсах? Він учора перетренувався в секції, у нього болять м'язи, і я його звільнив від навантаження. Але він все одно прийшов, розминається потихеньку.

Євген Юхимович викладає вже тридцять років, виростив не одне покоління спортсменів. Він з сумом зазначає, що за станом здоров'я нинішні школярі багато в чому поступаються попередникам. Показує зошит, куди записує причини звільнення дітей від уроків.

— Найчастіше вони, незагартовані, хворіють простудними захворюваннями. Частина дітей страждають на вегетосудинну дистонію, хвороби серця, внутрішніх органів. І таких — дедалі більше. Не всі, на жаль, можуть займатися

в основній групі. Ті, наприклад, у кого плоскостопість чи поганий зір, не повинні навантажувати ноги, виконувати силові вправи. Вони входять до підготовчої групи. У третьої — спеціальної — фізичне навантаження взагалі виключено.

Говорячи про відповідальність учителя, не можна промовчати про безвідповідальність деяких батьків. Як зазначають педагоги, у тих родинах, де фізкультуру не вважають другорядним уроком, діти, як правило, мають гарне спортивне екіпірування, не пропускають заняття, додатково відвідують спортивні секції. Але є й такі, де не реагують на записи в щоденнику про відсутність форми й постійні пропуски своїх чад.

Ще одне спостереження: хлопчики з більшим бажанням і серйозніше ставляться до спорту, ніж дівчатка. Щоб змінити ситуацію, заняття потрібно проводити окремо для учениць і учнів, вважає Євген Юхимович. У ЗОШ №20 давно прагнуть це зробити, але поки що немає умов. У школі один великий спортзал і він постійно зайнятий. Іноді тут займаються два класи.

Коли в розмові ми торкнулися теми про нещасні випадки на уроках фізкультури, Єфанов звернув увагу на досить важливий момент.

— Я проаналізував, які діти помирають від фізичних навантажень.

Здебільшого ті, хто народився на зорі створення нашої держави. Безробіття, безгрошів'я, падіння моралі... Молоді люди були морально подавлені, фізично ослаблені. Хіба могло в них народитися здорове покоління? Сьогодні нашої країні потрібні серйозні програми з фізичного виховання. Уроки фізкультури мають бути головними водночас з математикою, мовою і літературою.

ДО РЕЧІ

Деякі директори шкіл відмовили авторові в його проханні побувати на уроці фізкультури. Схоже, тема їх злякала. Отже, справді є проблеми. І акція «Голосу України», як ніколи, актуальна й своєчасна.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Фотоетюд
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Дякуємо за неувагу, клерки!

«Головне управління освіти і науки розглянуло статтю «Фізкультурні забави» Івана Ілляша, надруковану в «Голосі України» 23 вересня 2011 року, і повідомляє наступне.

Реконструкція та будівництво спортивних майданчиків загальноосвітніх навчальних закладів включені в міську цільову програму «Освіта Києва. 2011—2015 рр.». За останні чотири роки побудовано більше 60 спортивних майданчиків зі штучним покриттям. Уроки з фізичної культури в ЗОШ проводяться відповідно до навчальних програм для 1—4, 5—9 та 10—11 класів, затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту. Вони складаються з двох інваріантних (обов'язкових) модулів — теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка — і варіативних модулів (легка атлетика, гімнастика, плавання, футбол, баскетбол, волейбол, туризм, бадмінтон) тощо.

Практично кожен вид спорту може бути представлений у вигляді варіативного модуля.

Основним критерієм відбору варіативних модулів є бажання учнів. Також враховується наявність матеріально-технічної бази, регіональні спортивні традиції та кадрове забезпечення. Учні, які за результатами медичного огляду тимчасово віднесені до підготовчої та спеціальної медичної груп, відвідують обов'язкові уроки, на яких виконують корегувальні вправи і вправи для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані за діагнозом захворювання, але не здають контрольні навчальні нормативи.

Заступник начальника Г. Руденко.

заняття; про непрофесійність вчителів, що теревенили між собою, а не організовували процес; про нудьгу на уроках і відсутність елементарної спортивної бази в елітному ліцеї та невикористання її в сусідній школі.

То при чому тут реконструкція і будівництво майданчиків, інваріантні та варіативні модулі, панове бюрократи? Ви хоч газетний репортаж читали? А про вимоги міністра Табачника до учителів фізичного виховання чули? Тоді не зрозуміла ваша безвідповідальність та знушальний зміст офіційної відповіді на офіційний запит, отриманий вами від МОНМСу...

На щастя, у більшості шкіл управлінці не є прикладом несумлінності. Там добросовісно ставляться до справи. Одна з таких одинадцятирічок — столична ЗОШ №57. Вона в самісінькому центрі міста, тому, зрозуміло, похвалитися спортивною базою на шкільному подвір'ї не може. Та з усього видно, керівництво закладу максимально продуктивно використовує те, що Бог послав: асфальтований двір з гімнастичним знаряддям, симпатичне поле зі штучним покриттям для міні-футболу тощо.

...Я спостерігав за уроком фізкультури у 5-а і згадував своє дитинство. Про забави на уроці, а не махрової відписки розшедрилось головне управління освіти і науки Київської міськдержадміністрації. Як кажуть — дякуємо за неувагу!

Та чи поважають себе підписант і клерки, що готували фільчину грамоту (Мельник, Бохно)? Чи поважають директора департаменту галузевого міністерства пана Олега Єреська, який переадресував згадану статтю до столичних підлеглих, чий обов'язок — організація навчального процесу в школах? А саме про це йшлося у «Фізкультурних забавах». Про забави на уроці, а не

тя в класичному стилі, тобто енергійно і цікаво. Я не бачив дитини, що біла байдки або ігнорувала команди наставника. Навіть дівчатка, звільнені від занять, прагнули повторювати вправи, рухатись, змагатися...

Дітлахи здавали нормативи: біг спочатку на 30 м, потім на 60. Странно стрибали у довжину з місяця після того, як учитель показав, як слід відштовхуватися. «Ого, 181 сантиметр, молодець», — стимулює хлопчика педагог, а однокласники аплодують переможцю.

Кидати м'яча, виявляється, не всі можуть, але прагнення учня досягти свого щиро підтримує тренер, і у дитини все виходить. «Бондаренко, боргів у тебе нема».

Учитель все фіксує в журналі, дітлахи жваво цікавляться результатами.

Хтось пропонує відмінити оцінки на уроках фізвиховання у початковій школі. Яка ж буде мотивація у дітей змінювати свій і так недужий організм, займатися спортом? Поки чиновники перестраховуються, бояться своєї тіні, ігноруючи навіть полеміку про те, яким бути уроку фізкультури і готуючи офіційну нісенітницю, — професіонали у школах роблять все, щоб діти полюбили урок і зміцнювались фізично.

Іван ІЛЛЯШ.

Учити боротися за себе

ТРИВОЖНИЙ ДЗВІНОК

Схоже, найгострішим дефіцитом у міських школах стали не нові парти чи підручники, а дитячий оптимізм. Із 405 учнів 9—11 класів, які брали участь в анонімному анкетуванні, 48 осіб поскаржилися на хронічне почуття самотності, незрозуміння вдома і у класі, показавши яскраво виражені суїцидальні настрої. Ще 118 старшокласників заявили, що захищати близьких або Батьківщину — це не їхня справа. А із 65 респондентів віком 16—18 років, схильних до лідерства й позитивного мислення, виявилось таких лише 16 хлопців.

Голова Асоціації психологів і психотерапевтів Херсона Галина Симонова підкреслює: опитування проводили і у ліцеях, і в загальноосвітніх школах. Однак його результати і в елітних, і у звичайних навчальних закладах не можна назвати оптимістичними — практично всюди старшокласники скаржаться на сімейне насильство, незрозуміння з боку педагогів, відсутність перспектив.

Тривожні сигнали й у записках, які діти кида-

ли в «скриньки для скарг» у семи школах.

Організатори акції вважають, що такі скриньки варто встановити у всіх навчальних закладах, щоб мати об'єктивну картину.

Хоча чиновники від освіти аж ніяк не у всьому з ними згодні. Приміром, начальник виховного відділу міського управління освіти Валентина Поздняк вважає, що «скриньки для скарг» давно застаріли — набагато оперативніше можна відреа-

гувати на дзвінок по «гарячій лінії». Та й проблема не в тому, щоб дорослі більше прислухалися до скарг дітей, а в тому, щоб самі школярі вчилися відстоювати свої права й знали закони.

«Результати опитування для нас не новина. І управління разом з педагогами також зацікавлене в тому, щоб допомогти неформальним лідерам класних колективів ставати шкільними «омбудсменами» — посередниками між дітьми й дорослими. Для цього їх запрошують на семінари, сприяють створенню шкільних парламентів, знайомлять із законами, що захищають права дітей, з ними працюють і психологи», — розповіла Валентина Поздняк.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

На кожного студента по університету?

Я навчалась у Київському державному університеті на факультеті журналістики в другу зміну. Якось наш потік майже повним складом прогуляв лекцію відомого професора, бо нам здалося, що вона буде нудною. Він зайшов до аудиторії і, побачивши її майже порожньою, не розгубився і сказав: «Нарешті на кожного студента маємо по професору». А потім прочитав лекцію. Так блискуче, що на наступних заняттях яблуку не було де впасти.

Згадала це у зв'язку з минулою вступною кампанією. Адже цього року був не конкурс абітурієнтів, а конкурс ВНЗ. І деякі з них конкуренції не витримали. З одного боку добре, що перемагає здоровий глузд, і вже ніхто не хоче платити шалені гроші просто за диплом. З другого, деякі заклади продовжують жити за інерцією. Вони орієнтуються на «попит» батьків, а не на реалії сьогоdnішнього життя, коли юнаки та дівчата з найкращими дипломами опиняються на вулиці без гарантованого працевлаштування і з досить слабкими знаннями. Я

вже не кажу про те, що мало в якому університеті є професори, здатні зібрати студентів на лекцію о дев'ятій вечора.

За результатами цього річної вступної кампанії в регіоні відзначились «антилідери», яких проігнорували випускники. Серед них медичний інститут традиційної і нетрадиційної медицини, Нікопольський економічний університет, філія університету розвитку людини «Україна», Криворізька філія Кременчуцького університету економіки, інформаційних технологій та управління, Західнодонбаський приватний інститут економіки та уп-

равління, Нікопольський інститут державного ВНЗ «Запорізький національний університет».

Сьогодні ми підходимо до того, що завтра ВНЗ боротимуться за студентів.

І ця боротьба тільки посилюватиметься, виходитиме за регіональні, національні й навіть загальноєвропейські рамки і дедалі більше набуватиме глобального, загальносвітового характеру. І в цій боротьбі вистоять ті заклади, які мають кращий менеджмент, які зможуть мобілізувати всі необхідні ресурси, провести адекватний маркетинг ринку праці та впровадити адекватну профорієнтацію», — вважає голова облдержадміністрації Олександр Вілкул.

Схоже, так воно і буде. А як же тоді конкурс знань?

Тетяна ВАЛГУРСЬКА.
Дніпропетровськ.

18.10.2011 року господарським судом Волинської області (м. Луцьк пр. Волі, 54а) у справі № 5004/1953/11 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю "ДІ ПО" (Волинська обл., м. Нововолинськ, вул. Шахтарська, 55, код ЄДРПОУ 32498861, р/р 26050054300142 Волинське ГРУ ПАТ КБ "Приватбанк" м. Луцьк, МФО 303440).Ліквідатором призначено Василюка Ігора Миколайовича (ліцензія Мінекономіки України АВ № 347333 від 19.12.2007р., код 2948502855, адреса: 43000, м. Луцьк, пр. Волі, 19/4). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

19.10.2011 року господарським судом Волинської області (м.Луцьк, пр. Волі, 54а) у справі № 5004/1954/11 визнано банкрутом приватне підприємство "МТД Україна" (Волинська обл., м. Нововолинськ, вул. Промислова, 8, код ЄДРПОУ 34542640, р/р 26002054300598 Волинське ГРУ ПАТ КБ "Приватбанк" м. Луцьк, МФО 303440). Ліквідатором призначено Василюка Ігора Миколайовича (ліцензія Мінекономіки України АВ № 347333 від 19.12.2007р., код 2948502855, адреса: 43000, м.Луцьк, пр.Волі, 19/4. Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18, від 28 вересня 2011 р. по справі № 5024/1863/2011 порушено провадження у справі про банкрутство Сільськогосподарського виробничого кооперативу "Ізмурдний" (Херсонська область, м. Генічеськ, вул. 40 річчя Перемоги, 2 а, код ЄДРПОУ 00233709, р/р №26000117485 в АТ "Раффайзен Банк Аваль", МФО 380805).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Косенка Сергія Георгійовича (ліцензія серії АВ №470260 від 16.03.2010 р., 73000, м. Херсон, пров. Військовий, 6, оф. 216, 221).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 26/5005/13730/2011 від 27.10.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "ДЕМЕТРА ГРУП" (код ЄДРПОУ 35608011, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 147-Ж) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "МЕГА ТЕХНО ТРЕЙД" (код ЄДРПОУ 33383681). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Героїв, буд. 23, кв. 212. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "ДЕМЕТРА ГРУП" (код ЄДРПОУ 35608011).

Господарським судом Хмельницької області (29000, м.Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) 18.04.2011р. порушено провадження та 03.10.2011р. відкрито процедуру розпорядження майном у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Профілайн-Поділля" (справа № 13/5025/724/11), 32300, Кам'янець-Подільський район, с. Гуменці, код ЄДРПОУ 32086246, р/р-ки: № 260010101722 (долар США/євро/Укр.гривня), №2600901017221 АТ "ПРОКРЕДИТ БАНК" МФО 320984; №26000890021631 Кам'янець-Подільська філія АКБ СР "Укрсоцбанк" у м. Кам'янець-Подільський МФО 315546.

Розпорядник майна: Герасименко Ірина Іванівна (ліцензія від 14.06.2006р., серія АБ №081076, 32300, м. Кам'янець-Подільський, вул. Миру, 8, кв. 63).

УХВАЛОЮ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ (91000, м. ЛУГАНСЬК ПЛ. ГЕРОІВ ВВВ, 3А) ВІД 20.09.11 ПО СПРАВІ № 22/606/2011 ПОРУШЕНО СПРАВУ ПРО БАНКРУТСТВО ПП "УГЛЕПРОМСЕРВІС" (ЮРИДИЧНА АДРЕСА: ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ, АНТРАЦИТОВСЬКИЙ РАЙОН, СМТ. ІВАНІВКА, ВУЛ. ЮЖНАЯ, 71; ПОТОЧНИЙ РАХУНОК 260013010208 в ЛФ ПАТ "ФОРУМ", МФО 304870, ІДЕНТ. КОД 36021638), РОЗПОРЯДНИКОМ МАЙНА ПРИЗНАЧЕНИЙ АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ РАЧОК Р.В. (ЛІЦЕНЗІЯ СЕРІЇ АГ №594874 ВІД 20.07.11, ЩО МЕШКАЄ ЗА АДРЕСОЮ: 93200, м. ПЕРВОМАЙСЬК ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ВУЛ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО, БУД. 11, КВ. 73).

ЗАЯВИ КРЕДИТОРІВ ТА ОСІБ, ЯКІ БАЖАЮТЬ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У САНАЦІЇ БОРЖНИКА, ПРИЙМАЮТЬСЯ У ТРИДЦЯТИДЕННИЙ ТЕРМІН З ДНЯ ПУБЛІКАЦІЇ ОГОЛОШЕННЯ.

Ухвалою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В.Чорновола, 29/32) від 14.10.2011 р. порушено провадження у справі №5013/1455/11 про банкрутство Селянського фермерського господарства "Арніка" (28300, Кіровоградська область, Петрівський район, с.м.т. Петрове, вул. Леніна, 19, код ЄДРПОУ 20642551) р/р 2600330143590 в філії "Відділення ПАТ Промінвестбанк в м. Дніпропетровськ". Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ньорбу Анастасію Валентинівну(50000, м. Кривий Ріг, вул. Водоп'янова, буд.5, кв.248, тел. (067) 6391514, ліцензія серія АВ № 547904 від 23.11.2010 року).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 20.10.2011 у справі №50/284-6 ТОВ "ІНКОМРЕСТ" (02232, м. Київ, вул. Закревського, буд. 63, оф. 1, код ЄДРПОУ 36657026) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ "КИВІНТЕРТРЕЙДІНГ КО." (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 14-В). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.10.2011 у справі №46/164-6 ТОВ "БАРІСТЕН" (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 14-В, оф. 4, код ЄДРПОУ 37102026) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ "АРАБЕСКА" (01032, м. Київ, вул. Либідська, буд. 1, літера А). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ТОВ "Спеціалізоване підприємство Аукціонний дім"
18 листопада 2011 року об 11:00 в торговій залі (м. Полтава, площа Незалежності, 1-Б, кім, 18) проводить відкриті торги (аукціон) з реалізації ліквідаційної маси ТОВ "Торговий Дім Весна" (Полтавська обл., м. Кременчук, просп. 50 років Жовтня, 10, код 21078213) у справі про банкрутство № 18/73 (Господарський суд Полтавської обл.), а саме:

Лот №1: нежитлове приміщення диспетчерського пункту, реконструйоване під магазин (пл. 382,0 м.кв.), що знаходиться за адресою: Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Воровського, 33. Початкова вартість лоту складає 542272,38 грн. без ПДВ. Майно знаходиться у заставі ПАТ "Укрсоцбанк" та реалізується в рахунок погашення заборгованості за кредитом. Стан об'єкта - незадовільний.

Лот № 2: Нежитлове приміщення прибудови до основної будівлі центрального ринку з підвальними приміщеннями (пл. 273,4 м. кв.), що знаходиться за адресою; Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Першотравнева, 43. Початкова вартість лоту складає 1853000,00 грн. без ПДВ. Майно знаходиться у заставі ПАТ "МАРФІН БАНК" та реалізується в рахунок погашення заборгованості за кредитом. Учасниками відкритих торгів (аукціону), при поданні заяви на участь в торгах, сплачується гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової вартості майна та реєстраційний внесок у розмірі 250,00 грн. Заявки на участь у відкритих торгах (аукціоні) приймаються організатором торгів за адресою: м. Полтава, майдан Незалежності 1-Б, кім. 18, з 9:00 до 16:00 (понеділок - п'ятниця). Кінцевий строк прийняття заяв про участь у відкритих торгах (аукціоні) - за три дні до початку його проведення. Ознайомитись з майном можна щоденно за місцем його знаходження. За інформацією звертатись за телефоном 0667128443.

Постановою господарського суду Чернігівської області (проспект Миру, 20, м. Чернігів 14000) від 27.10.2011 року, справа № 5028/9/1796/2011 визнано банкрутом Товариство обмеженою відповідальністю "БІЗ - Чернігів", код ЄДРПОУ 34338671, юридична адреса: проспект Миру, 68, оф.908, м. Чернігів, 14005, адреса для листування: вул. 1-го Травня 166-Б, м. Чернігів, р/р 26009042630900 а АКІБ "УкрСиббанк" м. Харків, МФО 351005 та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Рязанову Світлану Миколаївну (ліцензія Держдепартаменту з питань банкрутства АВ № 547924 від 14.12.2010 р., адреса: вул. Белова, 18/77, м. Чернігів). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) від 06.10.2011р. по справі №45/256 Комунального підприємства "Артемівськжилсервіс" м. Артемівськ (84500, Донецької області, м.Артемівськ, вул.Соборна, буд.8 код ЄДРПОУ 32426980) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Атаманенко Світлану Вікторівну (ліцензія Мінекономіки АВ № 547944 від 22.12.2010року; поштова адреса: 84500, Донецька область, м. Артемівськ, а/с 105).

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 27.10.11 р. по справі № 5023/176/11 визнано банкрутом закрите акціонерне товариство "Кегичівський молочний завод" (код 00447304, Харківська обл., смт Кегичівка, пров. Волошина, 1; р/р 26005301341 у Кегичівському від. Ощадбанку) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чаговець Т. П. (ліц. АВ № 499076 від 24.12.09 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-А, к. 5-А, тел. 773-01-30).

Постановою господарського суду м. Севастополя від 21.04.2011 по справі №5020-5/333-3/237 товариство з обмеженою відповідальністю "Нова Ера" (Адреса: 99001, м. Севастополь, вул. Гер. Севастополя, 13) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кириліна Михайла Володимировича (ліцензія АВ № 470329 від 29.03.2010).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення за адресою: 99022, м. Севастополь, вул. Костромська, 10, кв. 18.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 26 жовтня 2011 р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Греймут" (код ЄДРПОУ 36936038, адреса: 83014, м. Донецьк, пр-т. Павших Комунарів, буд. 61, р/р 26000010301678 в ДФ ПАТ "АКБ Банк" м. Донецьк, МФО 335764) та відкрито ліквідаційну процедуру строком на 6 місяців до 26.04.2012 р.

Ліквідатором по справі № 27/1326 призначено арбітражного керуючого Бойко Андрія Володимировича (ліцензія серії АВ № 470401 від 29.04.2010 р., адреса: 83001, м. Донецьк, бул. Пушкіна, буд. 9 кв. 27).

Постановою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) по справі № 43/169 від 26.10.2011р., Товариство з обмеженою відповідальністю "Сенторг" (04053, м. Київ, вул. Ю. Коцюбинського, 7, оф. 8, код: 37146917) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Постановою від 26.10.2011р., ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Колісніченко С.В. (Ліцензія серії АГ № 580394 від 23.08.2011р.), поштова адреса: 09170, Київська обл., Білоцерківський район, с. Шкарівка, вул. Никоненка, 11.

Ухвалою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В.Чорновола, 29/32) від 14.10.2011 р. порушено провадження у справі №5013/1457/11 про банкрутство Селянського фермерського господарства "Юна" (28300, Кіровоградська область, Петрівський район, с.м.т. Петрове, вул. Літвінова, 4/43, код ЄДРПОУ 22223462) р/р 2600730143510 в філії "Відділення ПАТ Промінвестбанк в м. Дніпропетровськ" Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ньорбу Анастасію Валентинівну (50000, м. Кривий Ріг, вул. Водоп'янова, буд.5, кв.248, тел. (067) 6391514, ліцензія серія АВ № 547904 від 23.11.2010 року).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

"ТОВ "Ідекс", 07710, Київська обл., Яготинський р-н, с. Супоївка, вул. Нова, буд.1, Код 13736487

Постановою господарського суду Київської обл.(м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 31 травня 2011 року по справі № Б31049-11 Товариство з обмеженою відповідальністю "Ідекс" 07710, Київська обл.; Яготинський р-н; с. Супоївка, вул. Нова, буд. 1, код 13736487, було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру в порядку ст.. 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Ліквідатором призначено - арбітражного керуючого Мисенка Ярослава Вячеславовича (ліцензія серії АВ № 397193 від 01.07.2008 р., ідентифікаційний номер 2795015930, Черкаська обл., м. Чигирин, вул. Гагаріна, 15).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

ТОВ "БЦ "Орловський" (код 3749823) з 01.02.2011 по 01.11.2011р. доручення (довіреності) на представництво інтересів в судах та державних установах не видавало.

Ухвалою господарського суду Запорізької області від 20.10.2011р. у справі 29/5009/5854/11 за заявою Управління Пенсійного фонду України у Шевченківському районі м. Запоріжжя порушено провадження у справі про банкрутство Приватне Підприємство "Фабрика делікатесних сирів" (69084, м. Запоріжжя, вул. Дмитрова, 50, код ЄДРПОУ 32875438) введено процедуру розпорядження майном. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Зінченка Юрія Олексійовича (ліцензія державного департаменту з питань банкрутства серії АВ №347169 від 20.08.2007 р. адреса для листування: 70200, м. Гуляйполе, Запорізької області, вул. Спартаківська ,8).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Закарпатської області від 19.10.2011 р. по справі № 5008/1378/2011 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо фізичної особи-підприємця Василюки Марії Миколаївни (Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Сечені, буд. 31, кв. 22, ідент. номер 2048610258, р/р № 26008000011753 у закарпатському відділенні № 5 ПАТ "Фольксбанк", МФО 325213)

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ракущинець А.А. (ліцензія АВ № 566939 від 19.09.2011 р., адреса: 88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Богомольця, 12, кв. 59, поштова адреса: м. Ужгород, вул. Підградська, 59).

Заяви кредиторів приймаються Господарським судом Закарпатської області за адресою: 88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2 а протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Закарпатської області (м. Ужгород, вул.Коцюбинського, 2а) за заявою Хустської ОДПІ порушено провадження у справі №5008/1339/2011 про банкрутство та введено процедуру розпорядження майном державного підприємства "Хустське лісове дослідне господарство", Закарпатська область, Хустський район, м. Хуст, вул. Сливова, 34, код 22114649. Введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, щодо зобов'язань боржника, строки яких настали до 30.09.2011р.

Ухвалою господарського суду від 14.10.2011 року розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ракущинець Андрія Андрашовича -ліцензія серія АВ № 566939 від 19.09.11 р., м. Ужгород, вул. Богомольця, буд.12, кв.59, Закарпатської області.

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

У відповідності з рішенням Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 44-6) від 30 вересня 2011 року по справі 50/395 введено процедуру розпорядження майном боржника - АТВТ "Укрліфт" (01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 52-6, код ЄДРПОУ 05506365. Розпорядником майна по вищезазначеному підприємству призначено арбітражного керуючого Кон-стантінова Ігоря Михайловича (ліцензія серії АВ № 271686 від 06.02.2006 року, м. Київ, вул. Салютна, 17, кв. 12, ідентифікаційний код 2215412476). Кредиторські вимоги приймаються протягом 1 (одного) місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, м-н Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 24.10.2011 р. по справі № 5023/7826/11 ТОВ "НВП Екоп" (ЄДРПОУ 30654386; м. Харків, вул. Ак. Проскури, б. 1) визнано банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Панасюка Івана Вікторовича (ліц. АВ № 347103 від 20.07.2007 р., адреса: 61098, м. Харків, вул. Полтавський ліх, 154, кв. 84).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

ІНФОРМАЦІЯ
ТОВ "ЛОТ" проводить продаж майна ПП "Косан"
Назва об'єкта: нежитлові будівлі у складі 5 найменувань.
Адреса об'єктів: Чернігівська область, Ніжинський р-н, с. Талалаївка, вул. Леніна, 125-б.
Балансоутримувач: ПП "Косан"
Відомості про об'єкти: нежитлові будівлі, а саме: гараж загальною площею 693,9 кв. м, рік вводу в експлуатацію - 1955; будинок тваринника загальною площею 54,9 кв. м, рік вводу в експлуатацію - 1970; мельниця загальною площею125,4 кв. м, рік вводу в експлуатацію - 1965, пилорама-столярний цех загальною площею 125,4 кв. м, рік вводу в експлуатацію - 1965; маслопрійка загальною площею 19,1 кв. м, рік вводу в експлуатацію - 1970. Всі будівлі у задовільному стані.
Початкова вартість продажу: 35 119 грн.

Реєстраційний внесок у розмірі 17 грн. та грошові кошти у розмірі 10% від початкової ціни об'єкта окремими платіжними дорученнями вносяться на р/р 26007060189856 в ЧРУ ПриватБанк, МФО 353586, код 22820040, одержувач - ТОВ "ЛОТ".

Аукціон відбудеться "05" грудня 2011 р. об 11.00 за адресою: м. Чернігів, пр.-т Миру, 49а, оф. 803.

Заяви на участь в аукціоні, приймаються за адресою: м. Чернігів, пр.-т Миру, 49а, оф. 803, з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 17.00, тел. для довідок (0462) 677-932.

Ознайомитись з об'єктом продажу можна в робочі дні за місцем його розташування, телефоном для довідок: +38 (067) 686-07-14

Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - за 3 дні до проведення аукціону.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, у південній частині та на сході місцями пройдуть невеликі дощі, вдень 6—12 градусів тепла, на Закарпатті плюс 13—15°. Уночі 0—6 градусів тепла, на півночі та в центрі незначні заморозки.

АСТРОПРОГНОЗ
НА 7—13 ЛИСТОПАДА

Овни. Особливий підйом очікується в середині тижня, коли ви зірветесь з місця й почнете рухатися вперед. Можлива подорож, зміна місця проживання або роботи.

Сприятливі дні — 8, 11
Несприятливі дні — 13
Тільці. Сприятливий початок тижня — почуватиметеся на коні. У середині тижня підвищиться романтичний настрій, що дозволить поліпшити сімейне життя й упорядкувати стан душі.

Сприятливі дні — 8, 9, 12
Несприятливі дні — 7
Близнюки. Цей тиждень несе випробування, що тренують і розвивають, показують, якими ви є насправді й на що здатні. Ви будете доволі ініціативні й працездатні.

Сприятливі дні — 8, 9, 11
Несприятливі дні — 13
Раки. Вас можуть охопити яскраві почуття: захочете створити родину або почати якусь нову справу. Знайте міру й дивіться на себе зі сторони.

Сприятливі дні — 7, 9, 13
Несприятливі дні — 12
Лев. Головним питанням цього тижня будуть події пов'язані з цінностями, нерухомістю й роботою, що дозволить вам виправити фінансове становище.

Сприятливі дні — 7, 9
Несприятливі дні — 11
Діви. Перед вами відкриваються нові обрії, форми діяльності й співробітництва, що дозволять вийти зі сформованої ситуації, виправити своє становище. Головне — зібратися й не відступати!

Сприятливі дні — 7, 9
Несприятливі дні — 11
Терези. Дуже сприятливий час для особистих справ, для налагодження стосунків у родині, а найголовніше — для нових романтичних знайомств, які згодом можуть обернутися на шлюб.

Сприятливі дні — 8, 9, 11
Несприятливі дні — 12
Скорпіони. Майте терпіння, враховуйте досвід інших людей, керуйтеся вказівкам. Це дозволить вам вирішити багато насущних проблем, привести в порядок свої думки.

Сприятливі дні — 7, 11
Несприятливі дні — 12
Стрільці. На початку тижня перед вами може постати непростий вибір. Чи використаете ви цей шанс облаштувати своє особисте життя — цілком залежить від вас.

Сприятливі дні — 12, 13
Несприятливі дні — 7
Козероги. Ці дні вимагають від вас особливої ретельності й уважності. Якщо ви щось запланували, почали якусь діяльність, то можете бути певні — ваші дії принесуть успіх.

Сприятливі дні — 9, 13
Несприятливі дні — 12
Водолії. Перед вами відкриваються перспективи хороших заробітків, з'явиться можливість упорядкувати справи і мати з цього вигоду. Ваш успіх залежить від того, наскільки рішуче ви діятимете.

Сприятливі дні — 8, 12
Несприятливі дні — 10
Риби. Вас, як і багатьох інших, цього тижня очікують певні труднощі в просуванні вперед. Для того щоб їх перебороти й досягти бажаного результату, вам слід діяти холоднокріво й обдуманно.

Сприятливі дні — 9, 13
Несприятливі дні — 7

Бринза
по-кельменецьки

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

У селах, розташованих в степовій частині Буковини, населення з давніх-давен займається вівчарством. Вівця, як і бджола, корисна, кажуть тут справедливо. — Хто має вівцю, той має і молоко, і бринзу, і вовну, і м'ясо, і шкуру. З вовни, наприклад, тчуть чудові килими, зі шкір роблять кожухи.

Дехто із селян навесні купує на базарі 2—3 вівці і відразу відганяє їх у громадську отару на ціле літо. Пастух, який випасає овець, за порівняно невисоку плату призначає день «задою», коли власники овець з'являються на стину (овечому таборі), і видоюють їх. Кожна вівця дає по півлітра молока в день. Пастух щоденно доїть овець самостійно і готує з молока бринзу. З надоеного молока за сезон виходить 16 кілограмів бринзи. Один кілограм бринзи на місцевому базарі коштує 60—70 грн.

У Кельменцях і навколишніх селах бринзу вважають делікатесом, бо відзначається вона смаковими якостями. Хто має бринзу, той не боїться голоду. Засолену бринзу селяни складають у діжечки і зберігають на зиму та весну. Продають на базарі неохоче, тому вона й дорога. Рецепт виготовлення бринзи зі мною поділився колишній працівник Кельменецького маслозаводу Петро Григорович Равлик: — Спочатку готую сечужний фермент —

гляр. Для цього беру шлунок 1—2-денного ягняти. Заповнюю його овечим молоком, додаю солі. Шлунок з молоком поміщаю у невеликий марлевий мішечок і підвішую під стріху проти сонця. Коли він висохне, його можна вживати для приготування бринзи. Відрізаю шматочок глярю, опускаю у склянку з молоком,

перемішую, проціджую через марлю і виливаю у посудину з теплим овечим молоком (10 літрів). Знову ретельно перемішую і чекаю, поки молоко не зсядеться. Потім ще пару разів перемішую його, при цьому воно ділиться на тверду (будз) і рідку (жинтицю) маси. За допомогою кварти жинтую (відділяю)

зер (сироватку) в окремий посуд. Будз викидаю на чисту марлю, зав'язую і підвішую на 5—6 годин для підсихання. Відтак ставлю його на тепле місце на пару годин. Після того ріжу на окремі шматки. Бринза готова до вживання.

Іван БЕЗРУЧКО.
Чернівці.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Як відрізнити фальшиві гроші

БУДЬТЕ ПИЛЬНІ!

Щоб не потрапити на гачок до шахраїв, прислухайтеся до порад начальника сектору відділу криміналістичних досліджень НаукОВО-дослідного експертно-криміналістичного центру при УМВСУ у Рівненській області підполковника міліції Михайла СКРИПНИКА.

— Нині для виготовлення фальшивок зловмисники в більшості випадків використовують комп'ютерну техніку з програмним забезпеченням. Зображення спочатку наносять на два

аркуші паперу з відповідними розмірами, а пізніше їх склеюють між собою. Тому на дотик така підроблена грошова купюра значно товстіша від оригіналу, — ділиться подорожцями експерт. —

Водяні знаки імітують, як за допомогою відбілюючої хімічної речовини, що попередньо наноситься на заготовлене кліше, так із нанесенням зображення з внутрішньої сторони одного з аркушів, використовуючи оргтехніку. Такі водяні знаки на просвіт нечіткі, розпливчасті, об'ємне зображення в них не проглядається. Захисної полімерної нитки (кодованої стрічки), що занурена в товщу паперу з чітким прозорим зображенням номіналу, у підроблених купюрах або зовсім

немає, або вона наноситься з внутрішньої сторони одного з аркушів паперу ще до їх склеювання між собою барвником чорного кольору. З практики знаю, що в деяких грошових купюрах номіналом 200 гривень НБУ зразка 2001 року було частково імітоване приховане ультрафіолетове зображення.

Тому не буде зайвим дати кілька порад, дотримання яких вбереже від шахраїв-фальшивомонетників:

- Не обмінюйте гроші у незнайомих людей, робіть це в офіційних обмінних пунктах.
- Не беріть великі купюри, які вже мають

очевидні ознаки зношення.

- Якщо ви маєте справу з доларами, погляньте на просвіт, щоб визначити наявність металевої смуги.
- На підроблених грошах літери, цифри та серії номерів надруковані розпливчасто і не мають рельєфу. Край букв нерівні, забарвлення нерівномірне. До того ж номери серій купюр повинні бути різними.
- Якщо натарпили на фальшивку, не намагайтеся якнайшвидше позбутися від неї в найближчому магазині, а зверніться до міліції.

Записала
Тамара ЛИСЕНКО.
Колаж Ганни ВОЛОСОВСЬКОЇ.

І не страшна осіння негода

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

Найчастіше ми чхаємо й кашляємо восени. Погода непередбачено змінюється: то сонце, то дощ. А велика різниця температури повітря вдень і вночі не дає вгадати з одягом. Отут, якщо ослаблено імунітет, і чіпляється застуда. Щоб уникнути захворювань, насамперед необхідно зміцнити імунну систему.

Перший крок на шляху до здоров'я — позбутися шкідливих звичок. Необхідно забути про довге лежання на дивані, куріння, надмірне вживання алкоголю, швидке харчування.

Станьте мисливцем за позитивними емоціями: у кіно, спілкуванні, книгах, хобі — всьому тому, що приносить вам радість. Перегляньте своє харчування. Організму потрібні свіжі овочі,

фрукти, молочні продукти, горіхи, цитрусові, зелень (петрушка, кріп, селера). Чудовий ефект дає постійне вживання гарбуза, кабачків, патисонів. Дуже важливі насичені жирні кислоти, які містяться у морепродуктах і практично в будь-якій рибі. Але пам'ятайте, що довга теплова обробка руйнує ці кислоти. Для зміцнення імунітету є настільки прості й очевидні за-

соби, що дивуєшся, чому всі їх не використовують. Наприклад, усі знають про обливання водою, та чи багато людей його використовують? Проконсультуйтеся у свого лікаря й навчіться обливатися холодною водою, приймайте контрастний душ — це допоможе не менше за правильне харчування.

Російська лазня — ще один спосіб зміцнити організм.

Крім того, не сидіть сиднем! Аеробіка, пробіжки вранці, фітнес, йога — що завгодно, аби тільки ви почали рухатися.

Наші прадіди нічого не знали про пігулки. Їхня аптека

була — поле й ліс, де вони знаходили все необхідне. Є природні, натуральні засоби, що підвищують імунітет. Серед них: часник, ехінацея, женьшень, червона конюшина, кульбаба, звіробій, оман. Вживати

трав'яні настої й відвари можна як з лікувальною, так і з профілактичною метою, попередньо порадившись із терапевтом.

Ілля ІВАНОВ.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Поради збирала Оксана КАЛУГІНА (oksana@golos.com.ua)

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Ольга ВАУЛНА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:
60953 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 22116

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

